

Hrvatski Glasnik

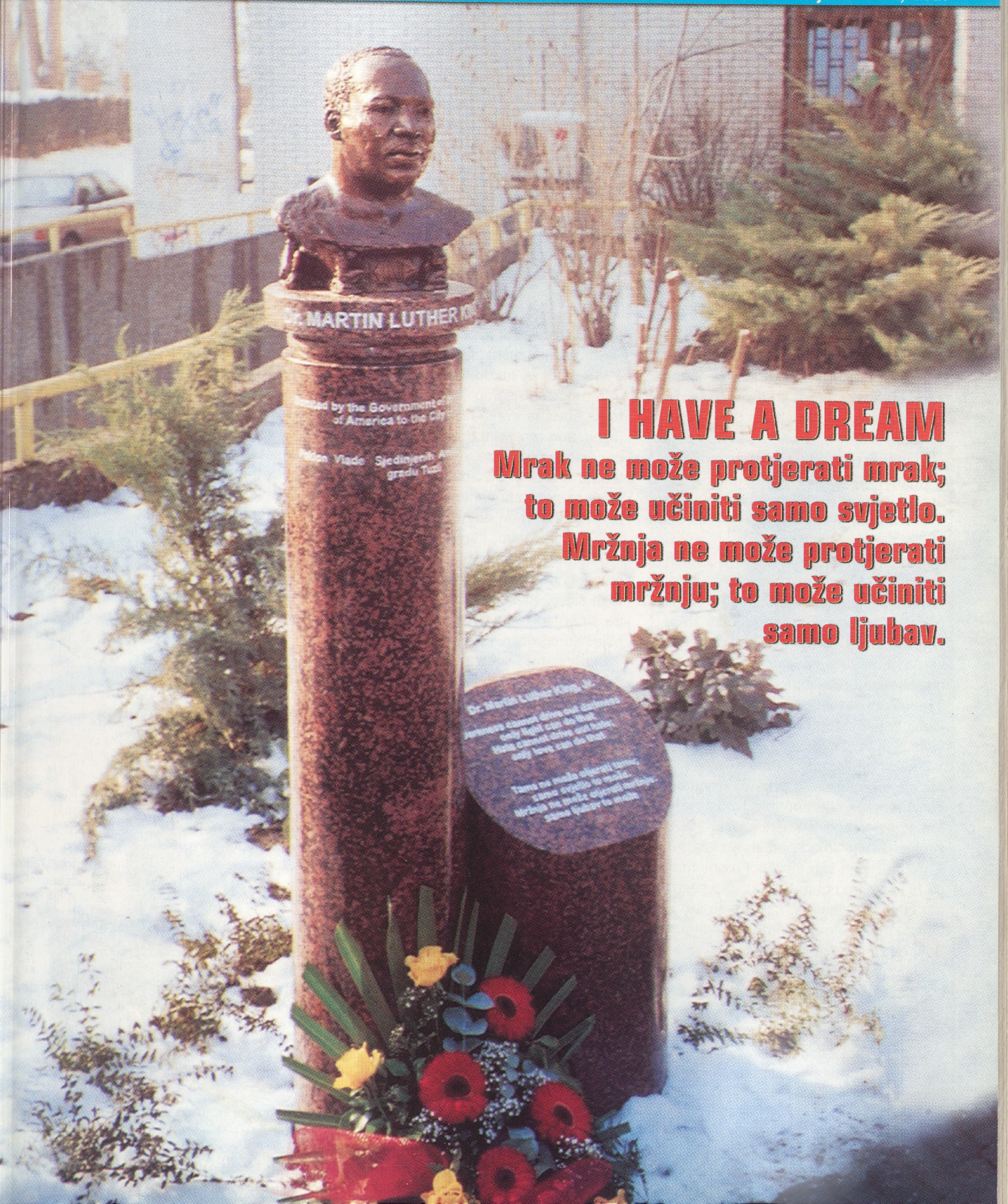
GLASILO HRVATSKOG KULTURNOG DRUŠTVA "NAPREDAK" ŽUPE SOLI

ODINA XI

Broj 116

TUZLA, SIJEČANJ 2003.

Cijena 1 KM, 4 Kn

I HAVE A DREAM

**Mrak ne može protjerati mrak;
to može učiniti samo svjetlo.
Mržnja ne može protjerati
mržnju; to može učiniti
samo ljubav.**

Dr. Martin Luther King, Jr.
...because someone drives and someone
only fight can do that.
...because someone drives and someone
only love can do that.
There are words against racism,
there are words to make
...because in the end, someone
...because in the end, someone

UVOĐNIK

Poštovani čitatelji,

Pred vama je 116. broj Hrvatskoga glasnika. Prošli list je bio sav u znaku jubileja, desete obljetnice. Bila je to prilika još se jednom podsjetiti koliko je važno imati lokalni list, pa makar u stručnom i informativnom prestižu i ne dosegao neku zavidnu razinu. Kada je Hrvatski glasnik u pitanju, ako je vjerovati ljudima koji su nam čestitali jubilej, onda bi mu i ti "prestižni" mogli pozavidjeti.

Kao i uvijek, u ovom broju smo zabilježili neka od važnijih zbivanja u našem gradu i okolici. Predstavljeni su značajni ljudi koje rado susrećemo u i koje smatramo tzv. hrvatskim kadrovima u državnim institucijama i poduzećima, kao što je prorektor i profesor tuzlansko-ga sveučilišta (Universitatis Salinarum) dr. Mirjana Radić, s kojom je naša suradnica, upravo i zbog toga, razgovarala.

Tu je i razgovor s pravoslavnim svećenicima u Tuzli. Hrvatski glasnik će nastaviti takvu praksu, odnosno još ćemo je temeljitije proširiti.

Posebnu smo pažnju posvetili godišnjici rođenja dr. Martina Luthera Kinga i u tom povodu podignutom spomeniku u Aleji bosanskih vladara; velikom borcu za crnačka prava i propovjedniku mira i solidarnosti među svim ljudima, s naglašenim upitnikom sadašnjem američkom establišmentu - koliko su ti ideali danas prisutni u njihovoj unutarnjoj i vanjskoj politici?

Značajno mjesto zauzima i Okrugli stol što ga je organiziralo Društvo Hrvatski dom. Tema je bila Konstitutivnost naroda Bosne i Hercegovine nakon izbora 2002. godine u zakonima i praksi. Konstatirano je da se radi o vrlo složenoj problematici i da bi je trebalo obrađivati u više segmenata i s više gledišta, kako bi se što prije ostvarilo ono što svi narodi i građani Bosne i Hercegovine očekuju kad je u pitanju ova problematika.

Treba i ovom prilikom upozoriti na jedan sindrom koji se na razne načine očituje u našoj državi. U zvaničnim prilikama i javnim nastupima, posebice prilikom izbora, puna su nam usta poziva na suradnju i borbe za jednakost svih naroda i građana Bosne i Hercegovine, ali u praksi to izgleda potpuno drugačije. Zanimljivo je bilo uočiti strukturu onih kako su sudjelovali u

okruglom stolu. Iako su pozvani svi relevantni pojedinci i organizacije iz ovoga grada, odazvali su se uglavnom samo Hrvati.

U tome se prepoznaje deviza jednoga visoko rangiranog dostojanstvenika iz jedne naše vjerske zajednice koji je svojim podložnicima još prije rata preporučio da se s onima iz drugih zajednica lijepo pozdrave, da ih lijepo prime, ali neka što je moguće više izbjegavaju posjete, njihovih javnih skupova (razumije se i privatne). Uz gore spomenuti razlog moglo bi se navesti još nekoliko vrlo zanimljivih.

Neki misle da se o toj temi u Tuzli ne treba razgovarati, jer žive u uvjerenju kako u tuzlanskom "gjulistanu" još od 1943. godine, pa do Bešlagine ere, ovdje u tom pogledu samo "gjuli" mirišu pa je o tome suvišna svaka rasprava. Tako je jedan, vrlo rangirani tuzlanski političar donosiocu poziva za ovaj Okrugli stol, ili u šali, ili u zbilji, ne zna se, rekao neka o tome razgovaraju oni koji se osjećaju ugroženima, a on da neće doći, jer se ne osjeća ugroženim. I stvarno nije došao!

Halal mu vjera, pa ti za njega glasaj i omogući mu sve pripadnosti koje iz toga slijede! Valjda ne treba napominjati da se organizatori ovog skupa uopće ne osjećaju ugroženima.

Okrugli stol Društva Hrvatski dom potvrdio je i glasno izrekao činjenicu da u tuzlanskom kantonu, kad je u pitanju ta problematika, ruže ne cvjetaju. Nadamo se i još vjerujemo da u našoj sredini postoje ljudi kakav taj gospodin nikada nije bio, koji žele i rade na tome da se nitko ne osjeća manje vrijednim, niti u tuzlanskom kantonu, niti u cijeloj Bosni i Hercegovini.

Jedan od razloga ignoriranja Okrugloga stola je najvjerojatnije u tome što mnogi misle da takve teme spadaju samo na političare (posebice ako se s tim političarima u svemu slažu, a u javnosti drukčije govore) i da se građanska udruženja takvim temama ne bi trebala baviti. To je velika zabluda.

Okrugli stol, dakle, nije organiziran da se upozori na ugroženost Hrvata u ovome kantonu (to mu nije bila prvotna namjera i svrha), nego se radi prvenstveno o borbi protiv ugroženosti Bosne i Hercegovine.

Oni koji se razmeću tzv. građanskom opcijom i pričom o građanskim pravima

bez određenih kolektivnih prava i poštivanja tih istih građana u njihovim udrugama i organizacijama, ne mogu govoriti da su za Bosnu i Hercegovinu, državu sva tri njezina naroda (i drugih građana koji po međunarodnim uzusima imaju pravo na nju kao domovinu). Nema građanina bez prava na organiziranje u udruženja i udruge, posebice vjerske i nacionalne.

Od važnijih zbivanja bilježimo i jedan značajan posjet: Ovih je dana dr. Dragan Čović, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine, posjetio tuzlanski HDZ. U Lukavcu se susreo s dekanom preč. Perom Ilkićem i grupom svećenika tuzlanske dekanije. Dekan je u prostorijama župnoga ureda priredio ručak, na kome se razgovaralo o problemima Hrvata katolika na ovim prostorima.

Nije zgreoga napomenuti da je u zadnjih deset godina bilo dosta takvih i sličnih posjeta. Dolazili su i odlazili, ali od toga nije bilo mnogo koristi, barem što se tiče našega naroda u globali. Mi i dalje, iz godine u godinu, bilježimo sliježući ramena sve veći odlazak s ovih prostora. Koliko će i ova politička garnitura biti iskrena i vjerna u svojim obećanjima, vidjet će se. Dabogda kćeri, da te beg uzme...!

P. Matanović

Naslovna strana: Bista M. L. Kinga u Tuzli

SVEČANOST OTKRIVANJA BISTE MARTINA LUTHERA KINGA U TUZLI

Christopher Hoha i Jasmin Imamović

U srijedu, 15. siječnja 2003. godine u Tuzli u Aleji bosanskih vladara, održana je svečanost u povodu otkrivanja biste Martina Luthera Kinga, Jr.

Bista najmlađega Nobelovca za mir, Martina Luthera Kinga, Jr. poklon je Ambasade SAD-a u BiH.

Program svečanosti:
- Originalni snimci govora M. L. Kinga Jr. i prijevodi govora u izvođenju studenata Akademije dramskih umjetnosti Univerziteta u Tuzli, pod nazivom I HAVE A DREAM.

- Obraćanje otpravnika poslova Ambasade SAD u BiH, gospodina CHRISTOPHERA J. HOHA, koji je govorio o idejama ovoga vođe pokreta za građanska prava u Americi i kao poruku građanima Tuzle, citirao je riječi Martina Luthera Kinga: *Tamom se tama ne može protjerati, to može učiniti samo svjetlost. Mržnja se ne može iskorijeniti mržnjom, to može učiniti samo ljubav.*

- Načelnik Općine Tuzla, gospodin JASMIN IMAMOVIĆ, obratio se slijedećima riječima:

Vaša ekscelencijo, Otpravniče poslova Ambasade Sjedinjenih Američkih Država, CHRISTOPHER HOH, uvažena gospodo državnog, federalnog, kantonalnog parlamenta, poštovani vijećnici, uvaženi predstavnici OHR-a, OSCE-a, SFOR-a, predstavnici vjerskih zajednica, NVO, sredstava informiranja, dragi moji sugrađani,

Petnaesti januar/siječanj važan je za čovječanstvo, jer rodio se Martin Luther King. Ovaj praznik nije samo američki, jer Martin Luther King je jedan od najsavršenijih ljudi koji su živjeli i radili na ovome Planetu. Mi Tuzlaci ćemo danas i od danas, svakoga petnaestog januara položiti cvijeće pred spomenik Martina Luthera Kinga, govoriti ljubavi, koja je stvorila i koja iz trenu u tren iznova stvara i pokreće ovaj svijet.

Martin Luther King bio je idealist, sanjar, poetičan i sjajan govornik, koji je svojim iskrenim, ljubavljivim ispunjenim govorima ulijevao snagu mirotvorcima i borcima za jednakost i ljudska prava širom svijeta. "Čovječanstvo mora za sve ljudske konflikte razviti istu metodu koja negira osvetu, agresiju i nepoštivanje.

Osnova jedne ovakve metode je ljubav..." ovako je govorio Martin Luther King.

Vaša Ekscelencijo, poštovani prijatelji, Martin Luther King vraćao je ljudima vjeru u jednakost, pravdu i ljubav. Iskreno i duboko je vjerovao u ljubav i vjeru u ljubav širio velikom snagom svoje osobnosti.

"Mrak nije moguće otjerati mrakom, nego svjetlošću, mržnju nije moguće otjerati mržnjom, nego ljubavlju" - o tome je sanjao i tako govorio Martin Luther King. Ovaj veliki čovjek učio nas je da treba imati viziju, da treba imati san. Jer, nema ništa što se neće desiti ako se dobro zasanja. Kada nam je bilo istinski teško, kada smo bili izloženi naletu mržnje, shvatili smo da ćemo preživjeti samo ako mržnji suprotstavimo ljubav, ako povredi ljudskih prava suprotstavimo njihovu zaštitu, ako forsiranju nacionalizma i nejednakosti, suprotstavimo forsiranje jednakosti. Tako smo preživjeli. I shvatili smo, ličnim iskustvom potvrdili da su tolerancija i ljubav, najviši stupanj ljudske moći.

Sa uzorom, kakav je Martin Luther King, Tuzla će kroz vrijeme putovati sigurnije, mrak pobjeđivati svjetlom, nepravdu pravdom, zlo svladati dobrotom i mržnju pobjediti snagom ljubavi.

Vaša Ekscelencijo, U ime građana Tuzle, zahvaljujem se narodu, Vladi, Ambasadi Sjedinjenih Američkih Država, što su u našim najtežim trenucima imali razumijevanja za zaštitu naših osnovnih ljudskih prava, što ste prema nama pokazali pravdu, zahvaljujem se na ovom dragocjenom poklonu i simbolu, kojega danas, 15. siječnja 2003. godine, u vidu spomenika velikom Martinu Lutheru Kingu, pokloniste Tuzli. Tuzla je od danas mnogo bogatija nego jučer. Tuzla je od danas bogatija za Martina Luthera Kinga.

Obavljena je ceremonija otkrivanja biste M. L. Kinga, Jr.

Otkrivanje biste M. L. Kinga koje bi trebalo biti simbol prijateljstva i zajedničkog života građana bez obzira na vjeru, naciju i boju kože, uveličali su Zdravko Novak, saksofon i Jazz standard Ansambli Tuzlanke.

I HAVE A DREAM

Ako vi u vašoj borbi ne odolite iskušenju da upotrijebite silu, dolazeće generacije morati će za žetvu imati dugu i neutješnu noć.

I HAVE A DREAM

Ako volite svoje neprijatelje, otkrićete da duboko u korijenima ljubavi leži snaga oslobođenja.

I HAVE A DREAM

Mi iz iskustva znamo da tlačitelj nikada slobodnom voljom ne daje slobodu, dakle ona mora biti zahtjev potlačenih.

I HAVE A DREAM

Odbijam prihvatiti uvjerenje da su se ljudi toliko tragično upetljali u bezzvjezdanu ponoć rasizma, da svijetli dolazak dana mira i bratstva nikada neće postati stvarnost.

I HAVE A DREAM

Toliko sam hrabar da vjerujem da ljudi širom svijeta mogu imati po tri obroka dnevno za svoje tijelo, obrazovanje i kulturu za svoj duh i dostojanstvo, jednakost i slobodu za njihovu dušu.

DR. MARTIN LUTHER KING JR.
(15. 01. 1929 - 04. 04. 1968)

Dr. Martin Luther King Jr, ubraja se među izuzetne ličnosti 20. stoljeća. Njegovu uspješnu nenasilnu borbu protiv diskriminacije crnaca u Sjedinjenim Američkim Državama vodio je inspiriran Gandijevim mislima i metodama. 1964. godine on je dobio Nobelovu nagradu za mir.

Svijet je sa izuzetnom pažnjom pratio događaje u Americi. Nakon dodjele Nobelove nagrade u Oslu, Martin Luther King Jr, je sa svojom suprugom Koreta posjetio više europskih gradova i osvojio veliki broj pristalica za građanski pokret za ravnopravnost i njegove nenasilne metode.

4. travnja 1968. godine cijeli svijet je uzdrimala vijest da je dr. Martin Luther King Jr. poginuo kao žrtva atentata. Došao je u Memphis na veliki skup građana...

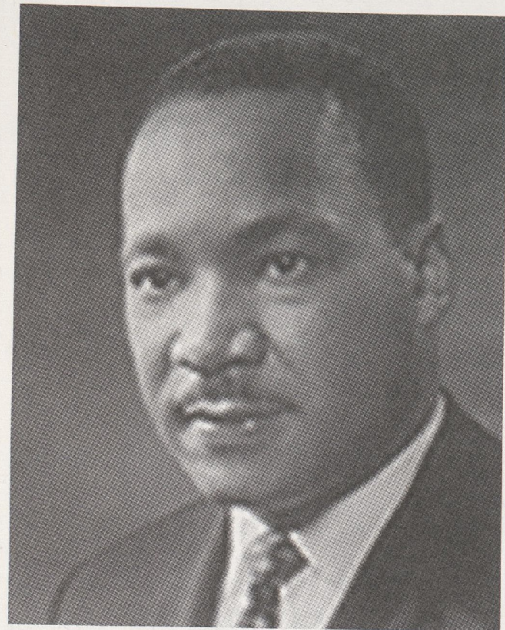
OBILJEŽAVANJE DANA
MARTINA LUTHERA KINGA U SAD

LANDOVER - Američki predsjednik George W. Bush kazao je u ponedjeljak, 20. siječnja 2003. godine, na proslavi kojom je obilježen Dan Martina Luthera Kinga, da još postoje "predrasude koje priječe ostvarenje sna Martina Luthera Kinga Jr. o jednakosti".

Pogodno je što odajemo počast Martinu Lutheru Kingu u crkvi jer vjerujem da je snaga njegovih riječi, jasnoća vizije, hrabrost njegova liderstva dolazila iz vjerovanja u Svemogućega - rekao je Bush u baptističkoj crkvi u predgrađu Washingtona.

Dan Martina Luthera Kinga koji bi, da je živ, prošle srijede navršio 74 godine, ustanovljen je kao spomendan 1986. i slavi se svakog trećeg ponedjeljka u siječnju.

Priradio: Juraj NOVOSEL

DRUŠTVO HRVATSKI DOM ORGANIZIRALO OKRUGLI STOL NA TEMU:

KONSTITUTIVNOST NARODA BOSNE I HERCEGOVINE U LOKALNOJ UPRAVI NAKON IZBORA 2002, S POSEBNIM OSVRTOM NA STUPANJE U TUZLANSKOME KANTONU/ŽUPANIJI

Moderator
fra Petar Matanović

U Kongresnoj dvorani Hotela Tuzla, 22. siječnja 2003. u 18,00 sati održan je okrugli stol na temu koja je privukla neočekivan broj posjetitelja.

Okupili su se Hrvati tuzlanskoga kraja uzemireni činjenicom da se broj njihovih predstavnika u tuzlanskim županijskim organima vlasti, od posljednjih izbora još smanjio.

Društvo Hrvatski dom, nevladina udruga koja je u Tuzli obnovila rad 1993. godine, okuplja sve domoljube i građane koji su voljni raditi za opću hrvatsku stvar, na dobrobit naše domovine BiH.

U ovakvoj situaciji kada će biti sve teže ostvarivati nacionalna i građanska prava putem vladinih organizacija, Hrvatski dom je pokrenuo inicijativu kojom bi se tražio put za organiziranje postojećih snaga i vrijednosti koje tuzlanski hrvati imaju u svom korpusu.

Moderator Okrugloga stola bio je fra Petar

UVODNIČARI:
T. Vidović,
I. Divković,
I. Žigjić,
T. Ljubić,

Matanović, predsjednik Upravnoga odbora Društva Hrvatski dom.

Uvodničari u diskusiju koja je bila sadržajna i kvalitetna bili su:

Tomislav Ljubić, dipl. iur.
dr. Izet Žigjić,
mr. Tomo Vidović
mr. Ivo Divković

Predstavnici različitih stranaka i političkih uvjerenja predočili su situaciju na prostoru TK, u oblastima koje se tiču hrvatskoga dijela stanovništva.

Odlazak mladih, obrazovanih ljudi nije problem samo jednoga naroda, niti samo našega kantona (na taj problem je ukazano!), nego on poprma regionalne razmjere, ali se smanjenje političkoga utjecaja tiče samo Hrvata u TK.

Nije bilo lako fokusirati problem, bilo je i potrebne i nepotrebne "retorike", ali je napravljen prvi, vrlo važan korak. Ohrabruje činjenica što ljudi imaju svijest o težini problema i što su se našli na jednome mjestu i oni koji se rijetko ili nikako mogu okupiti oko rješavanja zajedničkih pitanja. Čule su se primjedbe da je

Okrugli stol trebalo upriličiti ranije, ali je pitanje bi li podolazili svi koji su došli 22. siječnja. Nemojmo si lagati! Mnogi su imali nadu da će boje proći na izborima 2002, pa bi im jedna tribina Hrvatskoga doma, u rujnu ili listopadu, bila gubljenje vremena.

To je iskustvo Hrvatskoga doma, ali ne treba biti sitničav.

Nije vrijeme za političko strančarenje i nadmudrivanje. Svi se između sebe dobro znamo. Sada kada nema potrebe da se jedni drugima predstavljamo kao vojvode i serdari bilo bi mudro zbiti redove te, kao lokalpatrioti, prepoznati zajednički hrvatski/bosanski interes i način kako ga u naredne četiri godine što bolje artikulirati i realizirati.

Možda je Društvo Hrvatski dom, upravo zbog metaforike svoga imena, mjesto gdje se treba okupiti kao u središnjicu i - raditi. Bez majorizacije ovih ili onih, jer stvari stoje tako da, ako nismo gubitnici, sigurno među nama nema ni dobitnika. Barem ne na dulje staze!

Marica PETROVIĆ

Dr. MIRJANA RADIĆ,

redoviti profesor Tehnološkoga fakulteta, Univerziteta u Tuzli, prorektorica za financije i razvoj

Danas, nakon svih ovih godina, potpuno sam sigurna, da sam imala veliku sreću što sam se odlučila za sveučilišnu karijeru, što sam ostala u oblasti obrazovanja.

Naime, radeći u obrazovanju, radeći s mladim ljudima, ostvarila sam onaj vječni san svakog čovjeka da spoji mladost i iskustvo. Svake školske godine, dolaze novi mladi ljudi i donose svoj entuzijazam, polet, želje i sve ostalo što je prirodno obilježje mladosti. Mi, nastavnici, koji imamo sreću sudjelovati u formiranju tih mladih ljudi, nastojimo, da osim onog obveznog, stručnog djela, svojim iskustvom pomoći u njihovim sveukupnim opredjeljenjima.

Često kažem mojim studentima, da nastoje sami donositi svoje odluke i preuzeti odgovornost, pokušati, naravno gdje je to moguće, sami rješavati probleme s kojima se suočavaju i da je to, zapravo, jedini način da nadrastu sebe, da duhovno napreduju i da postanu umniji. Ako netko drugi riješi njihov problem, oni ostaju isti.

Nema dvojbe da su samo vlastita iskustva prava i odlučujuća, ali ni savjeti nisu za odbacivanje.

PROREKTORICA KOJU SMO ČEKALI

Dr Mirjana Radić rođena je u Ljubuškom. Tehnološki fakultet završila je u Tuzli, 1968. godine. Poslijediplomski studij iz Kemijskog inženjerstva upisala je 1972. godine. Magistrski rad obranila je 1977. godine na Tehnološkom fakultetu u Tuzli.

Doktorska disertacija "Proračun parametara fizičko-kemijskih osobina rastvora neorganskih materija", rađena je na Tehnološkom fakultetu u Tuzli jednim dijelom u Leeds-u (Department of Chemical Engineering, University of Leeds).

Najnovija dužnost dr. Radić je mjesto prorektora na Univerzitetu u Tuzli. Bio je to povod za posjet kabinetu nove prorektorice koja za svoju novu dužnost kaže da je to, zapravo, - radno mjesto.

Rado je prihvatila govoriti za Hrvatski Glasnik iako je sugerirala da je "možda prerano" za intervju, budući da još ne može ni o čemu, u vezi sa svojom novom dužnosti, davati kategorične izjave.

Ugodna u razgovoru i elegantne pojave, intelektualka, neočekivane erudicije za nekoga koga pribrajamo u tehničku inteligenciju, profesorica Radić ostavlja dojam osobe koja je svaku svoju dužnost u životu uradila do kraja predano, studiozno, ne grabeći k visokom cilju pod svaku cijenu.

HG - Autorica ste više od 40 znanstvenih i stručnih radova, te brojnih projekata. Jeste li zadovoljni svojim znanstvenim radom i statusom?

Radić - Nezadovoljstvo je dobro kao pokretačka snaga, ali je loše kao način života. Svojim studentima govorim: - Kada postanete zadovoljni, ostajete tu gdje jeste! Nadam se da sam jasna.

HG - Smatrate li da ste, radeći u maloj sredini, na sveučilištu koje nema tradiciju, bili u prednosti ili ste to doživljavali kao hendikep?

Radić - Veliki gradovi pružaju veće šanse, a i glasovita sveučilišta s velikom tradicijom su stanoviti izazov. Međutim, iskreno, osobni znanstveni razvoj koji se odvija uporedo s razvojem sveučilišta na kojemu radite, ima prednosti.

HG - U politici, u javnome životu, uočen je Vaš rad. Dobitnica ste Oktobarske plakete grada Tuzle. Šta to za Vas znači?

Radić - Ta mi plaketa osobno i danas puno znači! Nisam od onih koji se srame svoga političkog angažmana u mladosti. Naprotiv, ponosna sam na svoju političku karijeru. Devedesetih godina povukla sam se iz politike i od tada se nisam politički angažirala. Posvetila sam se znanstvenome radu i svojoj obitelji.

Naime, želim naglasiti da mi politička karijera nije pomagala u znanstvenoj karijeri, nego je sve bilo na uštrb moje obitelji.

HG - U Bosni se čovjek ne mora baviti politikom, ali mu ona često, i bez njegove volje, određuje put. Došli ste na mjesto prorektorice, između ostalih referenci, i kao - Hrvatica!

Je li Vam jasno da tuzlanski Hrvati žele osobu koja je na toj poziciji doživljavati kao "jednu od svojih"? Osjećate li se Vi tako?

Radić - Nisam na taj način razmišljala, ali sam svjesna da je radno mjesto na koje sam se natjecala, mjesto na koje će doći Hrvat.

Sa šest godina sam došla u Tuzlu iz Ljubuškoga. Po rođenju sam Hrvatica i uvijek sam se tako izjašnjavala. Rođena sam i odgojena u kršćanskoj obitelji. Imam snažno urezane principe kršćanskoga nauka i po njima, zapravo, i živim. Nema oholosti, zavisti, zlobe, ljubomora, ljutnje. Nastojim pomoći koliko je to u mojoj moći. Nepravdu strpljivo podnosim, a uvredu praštam.

Samo sam jednom u životu govorila za novine i to naše, stručne, u listu «Soda - sol». Kada ste zamolili razgovor za Hrvatski glasnik, bilo mi je jasno da sam ponovno angažirana. Držat ću se svojih životnih principa, nadam se na sveopće zadovoljstvo!

HG - Suočeni s poslijeratnim sve brojnijim iseljavanjem i sa smanjenjem broja svojih sunarodnika, Hrvati tuzlanskoga kraja sve su uznemireni.

U RAZVIJENOME SVIJETU ULAGANJE U OBRAZOVANJE SMATRA SE NAJSIGURNIJOM I NAJISPLATIVIJOM INVESTICIJOM. U NAŠEM DRUŠTVU SE TO TRETIRA KAO POTROŠNJA!

Društvo Hrvatski dom je 22. siječnja organiziralo Okrugli stol na temu Konstitutivnost naroda Bosne i Hercegovine u lokalnoj upravi nakon izbora 2002. g. s posebnim osvrtom na stanje u Tuzlanskom kantonu/županiji.

Kako Vi gledate na smanjeni broj funkcionera - Hrvata u TK? Smatrate li da imamo iste šanse za jednakopravnost s brojnijim narodom?

Radić - Nemamo iste šanse!

HG - Čini li Vam se da se na Tuzlanskom univerzitetu provode principi konstitutivnosti ili su u pravu oni koji uočavaju narušavanje tih principa?

Radić - Po novim pravilima, mjesta koja su ranije bila počasna postala su radna i za njih se natječe kao i na svako drugo radno mjesto. Konkretno, nitko se iz reda profesora Hrvata nije javio na aktualni natječaj za mjesto dekana. Može se samo nagađati zašto. Ne prigovara se, uvijek, argumentirano.

PROREKTORICA ĆE PONIJETI SVOJ DIO ODGOVORNOSTI

HG - Koliko Vi kao prorektorica možete utjecati na politiku Univerziteta s obzirom na rektorovu izjavu: "Bit će to univerzitet koji će moći ponijeti svoj dio društvene odgovornosti, ne samo za stanje na Kantonu i u Bosni i Hercegovini, već i na jugoistoku Europe"?

Radić - Nadam se da mogu neometano djelovati u okviru mojih zadataka. Već sam rekla da je još prerano za bilo kakve ocjene o mome utjecaju na politiku Univerziteta. Imenovanje na mjesto prorektora za mene je velika čast i svakako ću nastojati ispuniti očekivanja svih onih koji su mi ukazali povjerenje.

U poziciji sam da se zajedno sa mojim kolegama iz managementa Univerziteta, a uz veliko znanje, iskustvo i energiju prof. dr. Izudina Kapečanovića, kao rektora Univerziteta, maksimalno angažiram na ostvarenju reforme visokoga obrazovanja. Ostvarenje reformskih ciljeva pomoći će i u razrješavanju neki aktualnih problema vezanih za mobilnost studenata i završenih diplomaca, priznavanjem diploma, zapošljavanje i ostalo.

Prof. dr Mirjana Radić, prorektorica
Prof. dr Izudin Kapetanović, rektor

Prema ocjeni kompetentnih ljudi (direktora svjetske banke, rektora pojedinih Sveučilišta), Univerzitet u Tuzli, u poređenju sa ostalim Univerzitetima u BiH, ostvario je do sada najbolje rezultate u reformi.

Poznato Vam je, da su, u nekoliko zadnjih mjeseci, a u okviru obilježavanja godišnjice Univerziteta, održane dvije međunarodne konferencije, jedna o Autonomiji Univerziteta, a druga o financiranju i samoodrživom Univerzitetu. Sve je to dio jednog velikog procesa u akademskom svijetu, nastao iz potrebe uspostavljanja i izgradnje intelektualnih, kulturnih, društvenih, znanstvenih i tehnoloških dimenzija, daleko bogatije Europe u perspektivi. U razvoju europskih kulturnih dimenzija, centralnu ulogu Univerziteta postavila je još Sorbonska Deklaracija iz 1998. godine, a u 1999. godini i Bolonjska Deklaracija, kao službena deklaracija europskih ministara obrazovanja. Cilj je unaprjeđenje građanske mobilnosti, mogućnosti zaposlenja i sveukupan razvoj Kontinenta. Deklaracija se odnosi na nezavisnost Univerziteta, kontinuirano prilagođivanje potrebnim promjenama, društvenim zahtjevima i kretanjima u nauci. Posebno su zacrtani ciljevi povećanja međunarodne konkurentnosti europskog sistema obrazovanja, imajući u vidu da vitalnost i efikasnost svake civilizacije može biti ocijenjena po tome kakav utjecaj ima njena kultura u drugim zemljama.

HG - Tuzlanski univerzitet se uključuje u međunarodnu univerzitetsku zajednicu, preko različitih znanstveno-istraživačkih projekata i programa. Kako se vrši usklađivanje plana i programa s Europskim? Što znači prihvaćanje novih, drugačijih standarda u obrazovanju za Tuzlanski univerzitet?

Radić - Uspostavljanje europskog standarda visokoga obrazovanja podrazumijeva između ostaloga:

- Usvajanje usporedivih Diploma uz korištenje Dodatka diplomi, da bi se promovirala mogućnost zaposlenja europskog građanina i međunarodna konkurentnost europskog sustava obrazovanja.

- Diploma će se dobivati poslije tri ili pet godina ovisno o takozvanom modulu koji student odabere. Imamo studenata koji odustaju na pola puta. Oni nisu neuki, ali do diplome ne stižu. Uvođenje sustava dvije razine studija, predstavljalo bi dobru motivaciju. Kad vidite kraj lakše ćete uložiti još malo napora da diplomirate. A kad ste već tu, zašto se ne pomučiti još malo, pa magistrirati. Dakle, predviđaju se dvije razine:

- dodiplomskog, u trajanju najmanje tri godine (postizanje odgovarajuće razine kvalifikacije, usporedivo na europskoj burzi rada)
- druga razina bi vodila do magistarskoga, odnosno doktorskog zvanja
- Uspostavljanje kreditnog sustava (ECTS), kao odgovarajućeg načina za promoviranje široke studentske mobilnosti i mobilnosti nastavnika, istraživača i administrativnog osoblja.
- Umjesto smjerova sa "zacementiranim" nastavnim planom i programom, akademci će od različitih predmeta "komponirati" svoj program studija. Provjera znanja će predstavljati samo jedno logično zaokruženo kontinuiranoga rada, odnosno svih aktivnosti tijekom godine. Studiranje bi tako bilo kraće i efikasnije, a znanje temeljitije i trajnije.
- Promocija europske suradnje u osiguranju kvaliteta, s ciljem razvijanja usporednih kriterija i metodologija.
- Razvijanje nastavnih planova i programa, međuinstitucionalne suradnje, integriranih programa studija, obuke i istraživanja.
- Na univerzitetu budućnosti postat će sasvim uobičajeno i ocjenjivanje profesora, kao značajna korektivna metoda.
- Kao što Univerzitet ima svoj site (mjesto) na Internetu, u pripremi je i da svaki profesor ima svoju stranicu, putem koje će obavljati veliki dio konzultacija sa svojim studentima.

Veoma brzo će profunkcionirati i multimedijalna sala (u zgradi Gimnazije), s, između ostalog, i učenjem na daljinu. Do sada je deklaraciju potpisalo 29 zemalja, od zemalja nastalih iz bivše Jugoslavije jedino Slovenija.

Međunarodna zajednica je spremna preko Svjetske banke usmjeriti određena sredstva za Univerzitet u BiH. Prethodno moraju biti zadovoljeni zacrtani kriteriji. Formiran je koordinacioni odbor vijeća za visoko obrazovanje u BiH. (KOV).

Potrebno je pripremiti Plan institucionalnog razvoja Univerziteta, u okviru kojega je Operativni plan razvoja, Izjava o prihvaćanju reformi u visokom obrazovanju i sl.

Na Univerzitetu u Tuzli u tijeku su velike aktivnosti u vezi s pripremom Plana i projekta koji bi bili realizirani u okviru toga, a s potporom međunarodne zajednice. U studenom, 2002. godine, ministri obrazovanja iz oba BiH entiteta, potpisali su u Bruxellesu izjavu da će podupirati i angažirati se na stvaranju uvjeta za realizaciju Reforme obrazovanja u cjelini, i u okviru toga, reforme Visokog obrazovanja.

HG - Hoće li Tuzla kao primarno grad rudarstva i tehnologije izgubiti te pozicije? Povlači li znanost kojom se Vi bavite s ovih prostora?

Radić - U vrijeme kada sam završila Tehnološki fakultet u Tuzli, imali smo mogućnost da biramo gdje ćemo se zaposliti. Kemijska industrija u tuzlanskome bazenu bila je u punom procvatu. Veliki broj mojih kolega sa studija, a koji su došli studirati u Tuzlu sa prostora bivše Jugoslavije, po završetku studija zapošljavali su se i ostajali ovdje.

Kada posmatram studente iz ovih poslijeratnih generacija, uočavam neke razlike u ponašanju. Sve što se dogodilo i što se sada događa, prirodno, ima svoj utjecaj i na ove mlade ljude. Ponekad mi se čini da su još na raskrižju, da se još nisu definitivno opredijelili za upisani studij. To je sasvim razumljivo, s obzirom na sve što nas okružuje (nezaposlenost, prestanak rada velikih industrijskih poduzeća itd.). Ta činjenica i traganje za putovima rješenja, veliki je izazov za sve nas, njihove nastavnike, rekla bih i za Univerzitet u cjelini, s obzirom na njegovu prirodnu vodeću ulogu u okruženju.

HG - Je li do vas došao glas o ukidanju Tuzlanskoga univerziteta?

U katalogu što je izdan za 25. obljetnicu piše: "Univerzitet u Tuzli danas je jedna od institucija bez koje bi bilo nemoguće zamisliti ne samo grad Tuzlu, već i cijeli region". Komentirajte!

Radić - Ne bi bilo dobro ukinuti Tuzlanski univerzitet. Svojom kvalitetom i odnosom prema reformi Univerzitet će se nametnuti i ukinuti priče koje su na razini kuloarskih nagađanja.

HG - Kakav je, po Vašem mišljenju, odnos prema obrazovanju na našim prostorima?

Radić - U razvijenom svijetu ulaganje u obrazovanje smatra se najsigurnijom i najisplativijom investicijom. Kod nas se izdvajanje za obrazovanje tretira kao potrošnja. Ali, svako parcijalno poređenje sa svijetom nije realno. Mi moramo promatrati situaciju u cjelini, sve teškoće kroz koje smo prošli i koje su i sada prisutne u BiH, a koje su vjerojatne i u perspektivi.

Nemam namjeru biti demagog, ali meni osobno nikad nije novac bio prioritetan, uvjeren sam da je najvažnije voljeti posao kojim se bavite. I to je zapravo odgovor. Netko je rekao da tamo gdje cvjeta materijalno, gubi se intelektualno.

Marica PETROVIĆ

TUZLA JE OTVOREN GRAD, A TUZLACI GOSTOPRIMLJIVI LJUDI

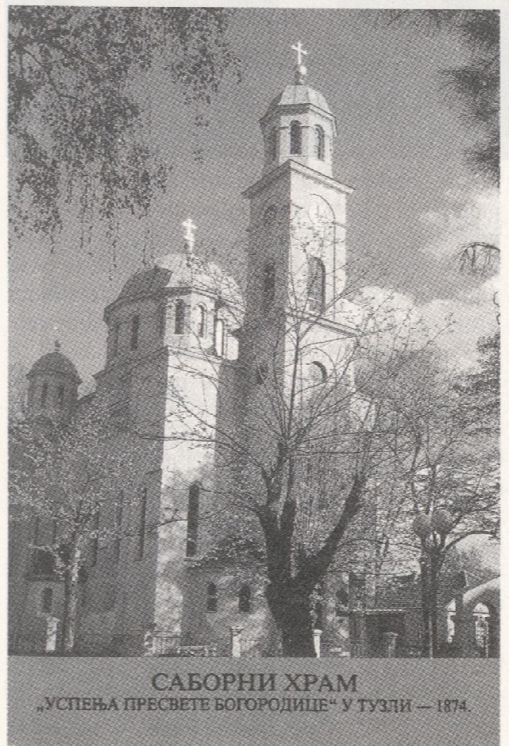
Pravoslavni svećenici Niko TOŠIĆ i Milan TOPIĆ službuju u Tuzli nešto više od jedne godine. O Tuzli i Tuzlacima imaju veoma pozitivna mišljenja i lijepa iskustva u dosadašnjim susretima. Od vlasti očekuju da obave obećani posao asfaltiranja puta u groblju Trnovac, od ulaza do kapele, popravku vjerskih objekata i da spriječe prodaju njihove imovine, jer su dva ili tri stana već prodana

Niko TOŠIĆ, jerej je po činu i arhijerejski namjesnik u tuzlanskome namjesništvu. Titula namjesnik znači da nadzire rad kolega i koordinira komunikaciju između kolega svećenika i episkopa, njih 10 u tuzlanskome kraju. U Tuzli je na službi od 01. 12. 2001. godine. Rođen je 1970. godine u selu Brezik, kod Brčkoga, gdje je završio osnovnu školu. Srednju bogoslovsku školu završio je u manastiru Krka, mjestu Kistanje, koje se nalazi između Knina i Zadra. Poslije toga slijedilo je vojničovanje, studij, ženidba i preuzimanje parohije u selu Crkvine, kod Bosanskoga Šamca, Drugo mjesto u kojemu službuje je Tuzla.

Na molbu "Hrvatskoga Glasnika" da prokomentira susrete i iskustva sa Tuzlom i Tuzlacima, sa pravoslavnim vjernicima, ali i ostalima, otac Niko kaže: - Ovo mi je prvi, pravi, susret s Tuzlom i Tuzlacima, odnosno duži boravak. Tuzlu doživljam kao veoma otvoren grad. Ljudi su veoma komunikativni, a grad veoma prijatan.

Je li to svećeničko-diplomacijski odgovor ili zaista tako doživljavate ovaj grad i njegove žitelje?

- Ja sam zaista naišao na takve ljude i preko njih Tuzlu tako doživio. Nisam imao ružnih susreta. Bilo je nekih manjih problema koje ne bih spominjao i ne bih im pridavao važnost. Sličnih problema sam imao i među, da tako kažem,

САБОРНИ ХРАМ
„УСТЕПЉА ПРЕСВЕТЕ БОГОРОДИЦЕ“ У ТУЗЛИ — 1874.

svojima. Kada očekujete negativne pojave, a nađete na pozitivne, onda se morate oduševiti.

Nameće mi se zaključak da ste unaprijed očekivali da ćete u Tuzli naići na mnogo toga ružnoga, teškog i neizvjesnoga.

- Svaka nova sredina je nešto neispitano. Moj prethodnik je bio četiri puta kamenovan (Hadži Nikolaj Marković. - op. red.) i upozoravao me je da se čuvam na sve moguće načine. Uz takve informacije normalno je da čovjek unaprijed očekuje nešto slično. Hvala Bogu do sada nisam doživio ništa slično. Ne volim scene i ružne susrete i radije se povučem i izbjegavam mjesta, susrete i manifestacije na kojima bi, eventualno, mogao doživjeti nešto ružno.

Kakva Vam je suradnja sa predstavnicima Islamske zajednice i Rimokatoličke crkve u Tuzli?

- Što se tiče Rimo-katoličke crkve u Tuzli imamo, ne mogu reći sjajne, ali mogu reći dobre i prijateljske odnose. Posjećujemo se, razmjenjujemo praznične čestitke, idemo jedni drugima na službe o velikim praznicima. Kada se pojavi potreba da neke probleme zajednički rješavamo, onda zajedno nastupamo. Odnosi sa Islamskom zajednicom su drugačiji, da ne kažem malo teži. Po dolasku u Tuzlu posjetio sam predsjednika međžilsa Islamske zajednice Tuzla, efendiju Hasana SPAHIĆA i glavnog tuzlanskoga imama Amira KARIĆA. Pozvao sam ih u uzvratnu posjetu, ali je uzvraćena tek prije petnaestak dana, odnosno povodom Pravoslavnoga Božića. (razgovor vođen 23. 01. 2003. godine - op. red.) Čestitao sam im Bajram, ali čestitka nikada nije bila uzvraćena i onda sam i to prekinuo.

U kakvim ste odnosima sa predstavnicima vlasti u Tuzli i Tuzlanskoj županiji?

- Što se tiče predstavnika vlasti nemamo potrebu za nekom posebnom suradnjom. U onoj mjeri u kojoj je to potrebno, to je da nam pomognu da realiziramo obnove vjerskih objekata. Tražili smo da nam pomognu sanaciji - asfaltiranje puta unutar groblja na Trnovcu, od ulaza do kapele. Pripreme su obavljene, ali još nije izvršeno asfaltiranje. Inače, to je groblje u kojem su sahranjeni ljudi sve tri konfesije. Vjerujem da će asfaltiranje uskoro biti obavljeno. Što se tiče ostalih potraživanja od vlasti zapelo je na Zakonu o restituciji. Znam da to nije do općinskih i kantonalnih vlasti, ali mogu zaustaviti prodaju onog što je naše, a dva ili tri naša stana su prodana.

Milan TOPIĆ, svećenik u Tuzli rođen je 1971. godine u Zenici. Osnovnu i srednju školu je

Milan
Topić i
Niko Tošić

završio u rodnome gradu, a Bogoslovski fakultet u Beogradu. Od 1993. godine je bio službenik Zvorničko-tuzlanske eparhije u Bijeljini i vjeroučitelj pravoslavnoga vjeronauka u bijeljinskim školama. Rukopoložen je u dvanaestom mjesecu 2001. godine, a po svećeničkom činu je jerej. U Tuzli službuje od 01. 01. 2002. godine.

Utisci gospodina Topića o Tuzli i Tuzlacima, također su pozitivni.

- U Tuzli sam, na kratko, samo jednom boravio. Za nešto više od jedne godine nemam nikakvih loših iskustava i utisci su mi identični kao i oca Nike. I ja mogu reći da je Tuzla otvoren grad, a Tuzlaci gostoprимljivi ljudi. Riječ je o višenacionalnoj i multireligijskoj sredini. Svako u svome je različito, a opet smo svi isti.

Jeste li imali susrete sa predstavnicima Franjevačkoga samostana u Tuzli i Islamske zajednice Tuzla?

- Što se tiče tih kontakata to zajedno radimo otac Niko i ja, pa su i iskustva identična. Spomenuo bih i kontakte preko grupe "MOST", a tu su kontakti uglavnom sa fra Petrom MATANOVIĆEM i Muhamedom efendijom LUGAVIĆEM.

Gospodine Topiću, budite ljubazni pa za Hrvatski Glasnik recite rečenicu-dvije o tome kakva su Vam iskustva u radu sa Vašim vjernicima, te kako (pr)ocjenjujete njihov položaj.

- Što se tiče naših vjernika, to su uglavnom ljudi starije dobi. Jako je malo mladih i onih srednje dobi. To su u najvećem broju sami, usamljeni i napušteni ljudi, pa utjehu nalaze u crkvi. Pomažemo koliko možemo i što možemo, ne materijalno nego lijepim riječima i molitvom.

Koliko ste vezani za Kulturno društvo "Prosvjeta"?

- "Prosvjeta" je u teškoj financijskoj situaciji, a nemamo ni pravi prostor za djelovanje. "Prosvjetine" prostorije postoje u Tuzli i vjerujem da će nam biti vraćene u dogledno vrijeme. Otac Niko je podpredsjednik "Prosvjete", a ja sam član Nadzornog odbora, ali tu se nema što posebno nadzirati, jer se jedva sastavlja kraj s krajem. U pripremi je peti broj Prosvjetine "POSLANICE" - periodične publikacije.

N. J. IVANOVIĆ

HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA BiH

IZASLANSTVO HDZ BiH U TUZLI

U radnoj posjeti Županijskom odboru HDZ BiH Soli, 24. siječnja 2003. godine, boravilo je izaslanstvo Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine u sastavu: g. **Bariša Čolak**, v. d. predsjednika stranke, dopredsjednik g. dr. **Dragan Čović**, član Predsjedništva BiH i g. **Rade Bošnjak**, glavni tajnik.

Razgovarano je o izbornim rezultatima, te o postizbornim aktivnostima HDZ-a BiH. Ovom prigodom najavljena je i sjednica Središnjega odbora stranke, koja će se, u okviru priprema za Sabor HDZ-a BiH, održati 1. veljače 2003. godine.

Vršilac dužnosti predsjednika stranke gospodin **Bariša Čolak**, nakon sastanka razgovarao je s novinarima.

Dr. Dragan Čović

Mijo Krešić i Bariša Čolak

HRVATSKA SELJAČKA STRANKA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJSKI ODBOR HSS BiH TUZLA

PRESS KONFERENCIJA ODGOVOR NA POZIV BOSS-a

U subotu, 11. siječnja 2003. godine Županijska organizacija HSS BiH Tuzla, upriličila je Press konferenciju: ODGOVOR NA POZIV BOSS-a, s press konferencije od 6. siječnja 2003. godine.

Press konferencija je održana u prostorijama Društva Hrvatski dom u Tuzli, na kojoj su prisustvovali brojni predstavnici sredstava informiranja. Županijska/kantonalna organizacija Hrvatske seljačke stranke Bosne i Hercegovine, Tuzla je na sjednici Županijskog/kantonalnog odbora održanoj 9. siječnja 2003. godine razmotrila sadržaj i poruku-poziv, s press konferencije Bosanske stranke od 06. siječnja 2003.

Razlog naše današnje konferencije nije želja Županijske/kantonalne organizacije HSS BiH Tuzla da vodi dijalog ili polemiku s liderom Bosanske stranke nego namjera i obveza da zaštitimo javnost od neistina izrečenih na press konferenciji Bosanske stranke i neprihvatljivoga poziva bosanskohercegovačkim Hrvatima da se distanciraju prema politici koja od njih zahtijeva izlazak iz multikulturalnoga okruženja i izolaciju od druga dva naroda u Bosni i Hercegovini.

Kao prvo odgovaramo, nećemo se distancirati, jer se nemamo od čega distancirati. Ni od koga nismo dobili politički zahtjev bosanskohercegovačkih Hrvata za izlazak iz multikulturalnoga okruženja. Nismo dobili poziv za izolaciju, pa je bespredmetno distancirati se od nečega što ne postoji, osim u mašti lidera Bosanske stranke.

Lider Bosanske stranke ne daje priliku da Hrvati sami komentiraju svoj položaj već želi biti dirigent orkestriranih napada na Hrvate, kad god iznesu neki opravdan zahtjev za jednakoopravnost u duhu konstitutivnosti sva tri bosanskohercegovačka naroda.

Press konferencija HSS
J. Križan,
S. Peričević,
S. Tunjić.

Uzoritoga kardinala Vinka Puljića nema potrebe braniti od neutemeljenih napada lidera Bosanske stranke i tim davati značaj samom lideru. Sveukupna biskupova politika i djelovanje uzoritoga kardinala su njegova najbolja obrana. Za njega se sa sigurnošću može reći da poštuje svakoga čovjeka i sve nacije i vjere ove države. On je neumorni propovjednik mira i veliki tribun bosanskohercegovačkoga patriotizma, tako da govora o nečemu iz arsenala optužbi lidera Bosanske stranke nema u stvarnosti, već samo u mašti. Upućujemo lidera Bosanske stranke da pročita procjenu o djelovanju našega kardinala koju je objavio ugledni bosanskohercegovački tjednik DANI, 10. siječnja 2003. godine.

Najopasnije su neistine iznesene u navodnoj argumentaciji povoljnoga položaja Hrvata u Tuzli, u kojoj sedam posto Hrvata na osnovu pljačkaške privatizacije - posjeduju sedamdeset

posto kapitala. Najadekvatniji odgovor na ovu glupost bi bio, "O tempora, o mores" (čudnih li vremena, o čudnih li običajima). Ne znamo odakle mu podatak o sedam posto Hrvata u Tuzli, kad je u Tuzli bilo blizu dvadeset posto Hrvata 1991. godine. Možda želi etničkim "nabacivanjem" izbaciti Hrvate iz Tuzle. Argumenti o "pljačkaškoj privatizaciji" su proizvoljni. Direktor Kantonalne agencije za privatizaciju nije Hrvat, a koliko znamo ni njegov zamjenik. Ne vjerujemo da to nije poznato i lideru Bosanske stranke. Što drugo ostaje nego zaključiti da se tu radi o nekim drugim, opasnim namjerama, znanim samo lideru Bosanske stranke, ili možda njegovim mentorima.

Tuzla, 11. 01. 2003.
Za Ž/K odbor HSS BiH Tuzla
dr. Srećko Tunjić, predsjednik

DRŽAVA APSURDISTAN I POŠTENJE NOĆNIH DAMA

U posljednjem prošlogodišnjem "Teleringu", Televizije OBN, prof. dr. **Safet HALILOVIĆ**, formalno-pravni lider Stranke za BiH, bio je gost urednika i voditelja **Mate ĐAKOVIĆA**.

Uvaženi gospodin i profa Halilović, između ostaloga, je kazao: "Napravili smo platformu i uradit ćemo mnogo za BiH". Sve to odnosi se na njegovu, a još više stranku **dr. Harisa SILAJ-DŽIĆA** i ne bi trebalo biti ništa sporno.

Bojim se da ne bude kao sa PLATFORMOM koju je 1992. godine usvojilo i tadašnje Predsjedništvo BiH. Usvojeni dokument je bio više nego dobar, ali njegova primjena je bila nikakva.

Kada smo kod profesora Halilovića, Stranke za BiH i Teleringa, još jedna konstatacija mi je zapela za uho i duboko se urezala i u veliki i u mali mozak. Gospodin Halilović je konstatirao da je u nas tj. u bh društvo obolilo od politike. Izrečena misao je sasvim realna dijagnoza, ali se nameće pitanje, za sada bez odgovora, tko, kako i kada će izliječiti bolesnoga pacijenta?

U prvim danima ove, Nove 2003. godine u jednom od središnjih dnevnika Federalne televizije čuo sam vijest da svi zastupnici u Zastupničkom domu Parlamenta Bosne i Hercegovine, ako to žele, mogu biti profesionalci, te da će imati plaće u iznosu od 2.500,00 do 3.000,00 konvertibilnih maraka.

Tko god da je donio ovu odluku moram reći da je po mome dubokom, širokome, visokom i tvrdome uvjerenju: - sebičan, pokvaren, bezobrazan i, prema siromašnom puku, nemilosrdan.

Ako je vjerovati novinarima, u jednom sam nedavno pročitao izjavu izvjesnoga gospodina **Ivana TOMLJENOVIĆA**, koja glasi: "Ako ukinu Republiku Srpsku čiji ću ja dopredsjednik biti?"

Citirana izjava samo je još jedan od dokaza da je političarima više stalo do fotelja, dobrih plaća, paušala i dnevnica nego do naroda.

Američki profesor povijesti **Robert DONIA**, zajedno sa kolegom **Džonom FAJNOM** objavio knjigu "Bosna i Hercegovina - tradicija koju su izdali". Osim engleskoga, knjiga je doživjela bosansko i japansko izdanje.

Jedan od rijetkih Bosanaca i jedini Tuzlak koji može čitati i razumjeti japansko izdanje je direktor i glavni urednik FRONTE SLOBODE **Sinan ALIĆ**.

Dokaz za ovu tvrdnju nalazim u činjenici da se kolega Alić na popisu stanovništva 1991. godine izjasnio kao Japanac po nacionalnosti.

Novi mandatar Vlade Tuzlanske županije gospodin **Bajazit JAŠAREVIĆ** najavljuje da će srpskoga predstavnika u svome kabinetu tražiti od Srpskog građanskog vijeća.

Osobno ništa nemam protiv tipovanja gospodina Jašarevića, a niti protiv SGV-a, ali mi se nelogičnim čini pregovaranje sa nevladinom i nestranačkom organizacijom. Logičnije bi mi bilo, naravno, uz ispunjavanje potrebitih preduvjeta, imenovati kandidata sa liste PDP-a, SNSD-a ili SDP-a, koji je dobio najviše glasova na minulim izborima, a nije preskočio predizborni prag.

Sukladno nametnutim Ustavnim promjenama u Vladi Tuzlanske županije jedno će mjesto dobiti i tuzlanski Hrvati i to kandidat iz HDZ-a. To će biti prva poratna Vlada Tuzlanske županije sa samo jednim Hrvatom, umjesto dosadašnja dva.

Većina Hrvata će takvu Vladu teško doživjeti svojom, a novi vlastodršci ovime pokazuju i dokazuju da u izvršnu vlast uzimaju samo onoliko nebošnjaka koliko moraju. Od zaraznoga i neizlječivoga poroka što se vlašću zove, očividno, boluju i novi vlastodršci.

Na osnivačkome skupu SDU-a - Socijaldemokratske unije, u Tuzli se čula i tvrdnja da će se ova stranka zalagati za socijalno-tržišnu ekonomiju.

Provođenje ove ublehe u praksi bila bi više nego dobra, za siromašni bh puk. Međutim, pred najezdom ekonomske globalizacije, što je demogaško-uljepšani naziv za ekonomsku kolonizaciju, te pred nemilosrdnim društvenim procesom PRVOBITNA AKUMULACIJA KAPITALA što se odvija i na ovim, našim, prostorima nemoguće je u praksi sprovesti istodobno i socijalnu i tržišnu ekonomiju, pa makar na čelu SDU-a bio i uvaženi prof. dr. **Sead AVDIĆ**.

Na medijsku prozivku kardinala **Vinka PULJIĆA** od strane lidera BOSS-a **Mirnesa AJANOVIĆA** i njegovu tvrdnju da sedam posto tuzlanskih Hrvata raspolaže sa 70 % privatiziranoga kapitala jedino je reagirala Hrvatska seljačka stranka.

Seljaci liječnika **Srećka TUNJIĆA** većinu Ajanovićeve tvrdnje pobili su neborivim argumentima, ali ostaje aroma otužnosti, političke indolencije i zloradosti u tome što na Ajanovićeve tvrdnje nitko nije reagirao iz vlasti, nevladinih organizacija ili netko od vjernih iskusnih novinarskih komentatora.

Kada malo bolje razmislim jasno je i zašto. Ajanovićeve tvrdnje ih se ne dotiču, a mnogim ušima i mozgovima se mili haranga ove vrste protiv tuzlanskih Hrvata.

Gospodin Ajanović je još ustvrdio da je zbog navodnoga zaposjedanja kapitala od strane Hrvata na biroima za upošljavanje najviše Bošnjaka.

U ovome dijelu tvrdnje očevitna je zamjena teza. U Tuzlanskoj županiji živi najviše Bošnjaka pa je logično da ih najviše ima na radnim mjestima, ali i na burzi rada. Usporedbe radi dobro bi bilo provjeriti, mada je jasno i bez provjere, kako žive Bošnjaci u Kladnju, Kalesiji, Sapni, Doboj Istoku... općinama u kojima nema ni "H" od Hrvata.

I još nešto! Tvrtka INA svoje glavno sjedište ima u Zagrebu, a šef poslovnice u Tuzli je bošnjačke nacionalnosti.

Na jednoj od sjednica Općinskoga vijeća Tuzla, SDP-ova vijećnica **Mujesira HAMAN** konstatirala je i pitala: "Svaki dan otvaraju se nove pijace ogrjeva. Kada će inspeksijske službe zabraniti rad istih?"

Očividno, vijećnici Haman divlja prodaja ogrjeva smeta iz ekološko-estetskih razloga, ali ne brine brigu o kupovini drva za grijanje. Da se brine o tome znala bi da drugih mjesta za kupovinu ogrjevnoga drveta, osim divljih tržnica, u Tuzli nema.

Ovih dana sam u novinama pročitao da bi se Bosna i Hercegovina mogla zvati i APSURDISTAN. Na žalost i našu sveopću nesreću ovo je još jedna od istinitih i okrutno realnih novinarskih konstatacija, bez obzira na to što bi rekli aktualni političari.

Veleposlanik BiH u Beogradu, odnosno u Jugoslaviji, **Željko KOMŠIĆ** zatražio je razrješenje sa dužnosti, uz konstataciju da ne želi zastupati, braniti i prezentirati stavove s kojima se ne slaže.

Gospodin Komšić je član SDP-a i njegov potez je sasvim logičan, spram stranačkih predznaka nove bh vlasti, ali i pošteniji od većine drugih veleposlanika, bivših i sadašnjih.

Novak KILIBARDA, bivši lider Narodne stranke u Crnoj Gori, nedavno je izjavio, a novine prenijele tvrdnju: "Politički moral je fleksibilan moral i zato se političari mogu uspoređivati sa noćnim damama".

Kada su u pitanju političari i njihov moral slažem se sa gospodinom Kilibardom, ali uz datak da su noćne dame postale mnogo poštenije nego što su nekada bile.

Krivo (o)gledao: Nikola J. IVANOVIĆ

ROCKERSKA MEMORIJA RATA

Albumi Ede Maajke i Zabranjenog pušenja, koji pjevaju o tragičnim posljedicama velikosrpske agresije, prvu su afirmaciju doživjeli na hrvatskoj medijskoj sceni

Fatmir ALISPAHIĆ

Činilo se da će medijska i politička infekcija pamćenja nadjačati mogućnost progovora o bosanskoj tragediji. Stratezi zaborava su uzase imali pare, moć, pa čak i naše izranjavane duše, koje vane da se probude u rahatluku bratstva-jedinstva. Usprkos sili zemljine teže, probudili su se, oteli i izdigli duhovi pamćenja, kao neukrotiva stvaralačka energija koja progovara iz zebnje da bi moglo iščeznuti iskustvo bola.

Protekla 2002. godina će ostati upamćena kao mjesto začetka umjetničkog izraza koji će, nagonom pamćenja, svjedočiti o bosanskoj tragediji. Logično je bilo da prvo literatura, pa pozorište, kao izrazi koji ne trče za komercijalnim efektom, prokinu šutnju; no, ove godine smo, uz filmsku revoluciju, dobili i prve muzičke, rokove, obrade bosanskog tragičnog tematorija, koji nadilazi granice BiH, samim tim što govori o i posljedicama velikosrpske agresije na nesrpske narode.

VERGLANJE ELEGIJE

Najhrabriji tematski iskorak u povijesti bosanske rock kulture učinio je Edo Maajka sa albumom *Slušaj mater*. Ovaj prognanik iz Brčkog, koji je u pubertetu umjesto života otkrio rat i bol, svojim je prvim albumom predstavio - sebe: ona je i žrtva genocida, ali i konzument muzičke ovovremenosti, repa, hip-hopa, i sl.

Edo Maajka je prvi muzičar koji je tematski posegnuo za bosanskom tragedijom. Tom prvijencu dva momenta daju dimenziju izuzetnog. Prvo, Edo Maajka živi u Zagrebu, u sredini koja je tradicionalno probirljiva, pogotovo prema projektima čija vrijednost nije nigdje potvrđena; ipak, Edo Maajka je danas još uvijek popularniji tamo, nego ovdje; valjda se Zagrepčanima ta svojeglavost učinila vrijednom poštivanja.

Drugo, za opjevanje bosanske tragedije nije se mogao naći teži, krući, odbojniji muzički izraz od tog hip-hopa koji podsjeća na štektačije traktora u bespućima Posavine. U tom mitraljiranju ušiju i nerava nema mjesta za elegično raspoloženje, kojim se obično saopćava ljudska patnja. Tako se to činilo dok Edo Maajka nije teoriju umjetnosti uzeo u svoje ruke i malo je prešarafio. Nakon *slušanja matere* čini se da je učinjen sretan kontrastni spoj, u kome verglanje elegije i elegičanje verglanja pušu u jedra jedno drugom. Do prije godinu-dvije nije se moglo ni zamisliti da će se o četničkim zločinima po brčanskim predgrađima pjevati u stilu u kome nabilđani crni prepadaju pošten svijet. Taj tematsko-stilski iskorak Ede Maajke svjedoči o nadmoći bosanskog duha nad simfonijama za gusle, šubaru, bradu i nož.

TORNADO BOLNIH SJEĆANJA

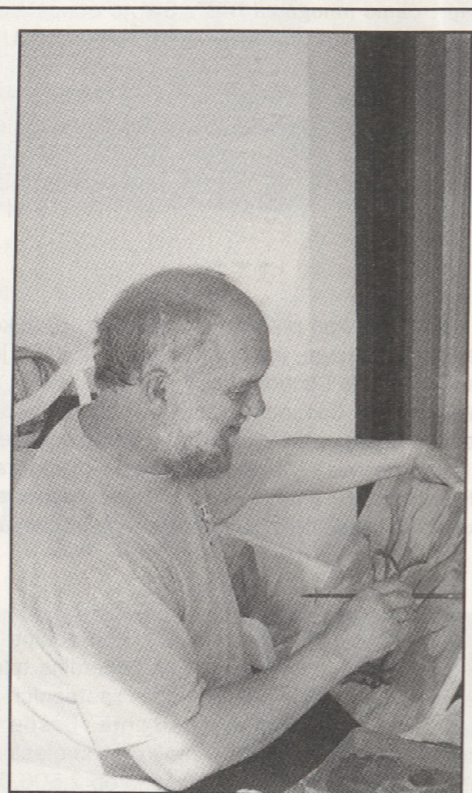
Drugi album koji je zakoračio u pjevanje bosanske tragedije, a koji je, također, prvu promociju i afirmaciju imao u Hrvatskoj, jeste onaj *Zabranjenog pušenja*, sa genijalnim naslovom: *Bog vozi Mercedes*.

Narod je otkin'o na dvije pjesme iz *Mercedesa: Lijepa Alma i Počasna salva*. Narod je otkin'o na svoju bol. Znači da nismo crkli u medijskom i političkom šinteraju koji smatra da se spominjanjem žrtava velikosrpske agresije revitaliziraju uzroci rata.

Lijepa Alma bi bila limunada u prahu da joj kreativna višeslojnost, raznovrsnost, pa na momente i grotesknost (npr. folklorni motivi), ne daju dimenziju istinite priče. U malo nježnih riječi, *Lijepa Alma* gradom hoda k'o gluha kuja, *sama i lijepa, smije se proscima*, ne bi li je kogod spazio, netko kome bi trebala, kao što je trebala onom čiju sliku čuva uz jastuk, za kime je jednom mahala, dok je odlazio poljem, s vojnicima, ne sluteći da se neće vratiti. *Lijepa Alma* je, kaže pisac - ponosna k'o Bosna, i to je stih koji ovoj pjesmi daje vrhunsku umjetničku dimenziju. Valjda je jasno da je *Lijepa Alma* zdrndan slučaj, jedna od hiljade djevojaka koje bi danas bile majke, žene, Bosanke, a koje su postale olupine jer je u genocidnoj agresiji potopljen brod na kome su plovile. *Lijepa Alma* je ponosna k'o Bosna tek kad se svijet u svoju bol, pred slikom u kojoj stanuje njena stvarnost, kao što preostala Bosna sve više stanuje u uspomenama po kojoj hodaju ljudske sjene i ljudi kojih više nema.

Počasna salva je prvo muzičko djelo u BiH koje za temu ima osjećanja demobiliziranih boraca, momaka čije je mladost ukradena u strahotama rata, a kojima je zbog poniženja, za spas časti, jedino preostao skok preko ograde, uz spoznavanje da ni tada za njima ne bi odjeknula počasna salva, jer ni u životu, ni u smrti, ovoj zemlji oni više ne trebaju. Ovo je Božje davanje da prva pjesma na temu poniženih, časnih ratnika, ostvari takvu kemijsku snagu da se pred njom razmotaju svi naši privatni ratni filmovi. Kao da je ujedinjena sila bola kreirala taj tornado violina i bubnjeva, gitarskog sola, rafalnih prijelaza koji pogađaju ravno u naše meso, koje će do smrti pamtili fjujk granata, lijesove prijatelja, hladnoću, ostavljenost, glad, borbu za život... Jedina zamjerka koja bi se u produkciji *Počasne salve* mogla uputiti, jest muzički spot koji je smješten u ambijentalnost Republike Hrvatske. Možda bi bilo pravednije da su uz hrvatske branitelje, tretirani i branitelji Bosne, samim tim što su i jedni i drugi obukli uniforme zbog istog velikosrpskog zla. Drugo, takav bi tretman umnogome pomogao revitalizaciji prirodnog savezništva Hrvatske i Bosne.

Nema nikakve dvojbe da će naredne godine u našoj umjetničkoj produkciji nositi revolucionarni znak pamćenja bosanske tragedije.

Pismo zahvale

Poštovani gospodine Juraj Novosel,

S puno radosti i zahvale primili smo katalog Breške 2002. Reprodukcije su vrlo dobro uspjele, preko toga smo mogli još jedanput proživjeti sve ono prijateljstvo i ljubaznost ljudi iz Tuzle i Brežaka.

O utiscima boravka kod Vas i o dobro smišljenju i organiziranju likovnoj koloniji puno pričamo našim prijateljima. Preko vaših fotografija, i albuma Mujezinović oni su stekli uvid u povijest i kulturu Bosne.

Imam nade da će mo se i osobno vidjeti ovdje kod nas. Mi Vas rado čekamo i još jedanput se zahvaljujem na kvalitetnom katalogu.

Puno pozdrava i sve najbolje želimo.

U Orfū-u 25. 11. 2002.

Prijateljski pozdrav:
Gabor i Margit Kazinczy

AKTIVNOSTI HRVATSKIH DRUŠTAVA TUZLE U 2002. GODINI

SIJEČANJ

17-18. 01. - Članice Udruge Hrvatska žena sudjelovale su na konferenciji "NVO i politika".

18. 01. - U prostorima Društva Hrvatski dom održana je II. skupština Humanitarne organizacije "Internacionalni međureligijski centar Most - Tuzla", uz sudjelovanje gostiju iz Nizozemske i predstavnika triju vjera iz Tuzle.

25. 01. - Izložba slika sa Međunarodne likovne kolonije "Breške 2000-2001" u Osijeku u Galeriji Waldinger.

Izložbu su organizirali HKD Napredak Tuzla i Gradsko poglavarstvo grada Osijeka.

Izložbu je otvorio Ante Katalinić, profesor, član Gradskog poglavarstva grada Osijeka, a govorio je Juraj Novosel, glavni tajnik HKD Napredak Tuzla, koji je predstavio HKD Napredak i njegove aktivnosti u proteklom vremenu, posebno o Stoljetnici Napretka. Iz Tuzle su prisustvovali i Čazim Sarajlić, direktor Međunarodne galerije portreta i Zvonko Bosankić, generalni tajnik Društva Hrvatski dom.

MEĐURELIGIJSKI CENTAR
"GRUPA MOST" - TUZLA

VELJAČA

10. 02. - Udruga Hrvatska žena organizirala je proslavu Valentinova u Hrvatskom domu.

12. 02. - Na pokladni utorak održan je treći poslijeratni Karneval u Tuzli u organizaciji Društva Hrvatski dom, gdje su sudjelovali Napretkovi stari i mladi tamburaši, učenici i profesori KŠC "Sv. Franjo", mlada IFS iz ogranaka Dokanj, Igraonica-radionica pri Udruzi "Hrvatska žena" i Jazz orkestar iz Tuzle.

20. 02. - Obnoviteljska skupština Podružnice HKD Napredak u Brčko Distriktu.

Skupština je održana u Domu kulture Brčko, a iz Tuzle su bili predstavnici HKD Napredak. Sudjelovali su tamburaši HKD Napredak i Mješoviti pjevački zbor župe. sv. Petra i Pavla iz Tuzle.

OŽUJAK

01. 03. - Dan nezavisnosti Bosne i Hercegovine svečano je obilježen. Na svečanosti su sudjelovali predstavnici hrvatskih društava.

08. 03. - Udruga Hrvatska žena obilježila je Dan žena.

16. 03. - Svečane manifestacije u povodu desete godišnjice od osnivanja Živiničkih sokolova.

U Spomen parku Živiničkih sokolova položeni su vijenci, a bile su izložene i ratne fotografije Sokolova. Prisustvovali su predstavnici Društva Hrvatski dom, HKD Napredak, Matice Hrvatske i dr.

19. 03. - Udruga Hrvatska žena obilježila je Josipovo.

20. 03. - Matica hrvatska je održala Tribinu doktora Ive Banjca, profesora povijesti i pročelnika Vijeća za europske studije sveučilišta Yale na temu, "Aktualni politički trenutak u BiH." Tribina je održana u kongresnoj dvorani hotela Tuzla pred publikom uglednih političara kantona i čelnika pojedinih političkih stranaka, uglednicima vjerskih institucija.

23. 03. - Predstavnici Podružnice HKD Napredak iz Tuzle sudjelovali su na redovitoj Skupštini HKD Napredak Sarajevo. Donijet je Program obilježavanja Stoljetnice Napretka (1902-2002).

23. 03. - Udruga studenata HKD Napredak iz Tuzle posjetila je Sarajevo. Udrugu je primio predsjednik Napretka gospodin prof. dr. Franjo Topić.

29. 03. - Na Veliki Petak, vjernici okolnih župa okupili su se tradicionalno na pobožnosti Puta Križa u Crkvi u Tuzli, a nakon toga pili crno vino u znak sjećanja na prolijevanje krvi Isusove (tradicionalan običaj u tuzlanskoj župi!), koje je dijelilo Društvo "Hrvatski dom", kako bi očuvali običaje ovoga kraja.

31. 03. - Na Uskrs, poslije đačke mise, djeca "Igraonica-radionice" izveli su u crkvenom dvorištu prigodan Uskrsni program s izložbom dječjih radova posvećenih Uskrsnim blagdanima, a Udruga Hrvatska žena dijelila je obojena jaja i organizirala uskrsni prijem u Hotelu "Tuzla".

TRAVANJ

01. 04. - Napretkovi tamburaši sudjelovali su na svečanom Uskrsnom koncertu u Bosansko-kulturnom centru u Tuzli, uz ostala hrvatska društva.

03. 04. - Udruga Hrvatska žena organizirala je druženje u Hrvatskom domu: "Uskrs sa Udrugom Hrvatska žena".

04. 04. - Predstavnici Društva Hrvatski dom i HKD Napredak i Napretkovi tamburaši sudjelovali su na obljetnici obilježavanja 4. travnja 1992. godine, kada je Skupština Općine Tuzla donijela Odluku o pružanju otpora agresiji na Bosnu i Hercegovinu.

SVIBANJ

11. 05. - Predstavnici Društva Hrvatski dom, HKD Napredak, Matice Hrvatske i Udruge Hrvatska žena sudjelovali su svečanosti sv. misi u Dubravama (sluga Božji fra Šimun Filipović).

18. 05. - Udruga studenata HKD Napredak organizirala je jednodnevni izlet u Slavoniji:

Dakovo i Osijek i tom prigodom posjetili su i Samostan Tolisu.

25. 05. - Predstavnici hrvatskih društava sudjelovali su na obilježavanju 25. svibnja - Dana stradanja mladih na Kapiji. Udruga Hrvatska žena položila je cvijeće i zapalila svijeće na zajedničkom groblju na Slanoj Banji.

LIPANJ

05. do 10. 06. - Međunarodna likovna kolonija "Breške 2002".

Međunarodna likovna kolonija "Breške" organizira se svake godine u mjesecu lipnju. Ove godine organizirana je veoma uspješno - treća po redu.

Likovnom kolonijom "Breške" HKD Napredak se aktivno uključuje u realizaciju projekta Du-

nav - Drava - Sava, u okviru Euroregionalne suradnje. Ovim se hrvatska društva aktivno uključuju i u manifestaciju "LJETO U TUZLI".

Sudionici Kolonije u 2002. godini bili su akademski likovni umjetnici iz: Pečuha, Osijeka, Splita, Gradačca, Sarajeva, Srebrenika i Tuzle. S obzirom na umjetničke i kulturne vrijednosti, dosadašnje Kolonije bile su kvalitetno organizirane i visoko kritički vrednovane. One su organizirane u trendu svjetskih kretanja durbanizacije umjetničkih događaja.

Manifestacija "Ljeto u Tuzli" vrednovala je likovnu koloniju "Breške" kao jednu od kvalitetnijih umjetničkih ostvarenja. To je poseban doživljaj i nastavak umjetničkog stvaralaštva.

U kulturno-zabavnom programu sudjelovali su: Tamburaški orkestar HKD Napredak, Mješoviti pjevački zbor župe sv. Petra i Pavla, Matica Hrvatska, Tuzla, te djeca Igraonica-radionice.

U realiziranju Međunarodne likovne kolonije "Breške 2002" - svoj doprinos su dale sve hrvatske udruge. Pokrovitelji su bili: Franjevački samostan Tuzla, Općina Tuzla, Vlada Tuzlanskoga kantona, a sponzori: RKT Župni ured Breške, HKD Napredak Sarajevo, JKP Centralno grijanje, Tuzla, Milin "Husinski rudar", Ljubače, PIVARA, Tuzla, PrintCom Tuzla, Sarajevo osiguranje D. D. Filijala Tuzla, Turistička zajednica općine Tuzla.

08. 06. - Udruga Hrvatska žena organizirala je u okviru manifestacije na Breškama "Dane kruha i soli", s ogranakom iz Doknja, te priredile svečanu večeru za sve sudionike Međunarodne likovne kolonije.

08. 06. - Okrugli stol: Likovna umjetnost i ekologija, održan je u Osnovnoj školi na Breškama. Sudionici: kompetentne osobe s

područja TK, grada Tuzle, likovni umjetnici i Napretkovi.

09. 06. - Koncert Mješovitog pjevačkog zbora župe sv. Petra i Pavla Tuzla i Napretkovi tamburaša. Župna crkva u Breškama i ljetna pozornica u dvorištu Župne crkve Breške.

13. 06. - IFS iz Doknja sudjelovala je u Sivši na Smotri dvije stote obljetnice župe kojoj je zaštitnik sveti Anto Padovanski.

13. 06. - Napretkovi tamburaši sudjelovali na proslavi u Drijenči.

21. 06. - U prostorima Bosanskoga kulturnog centra otvorena je izložba slikarskih ostvarenja s Treće međunarodne likovne kolonije "Breške 2002". Govorio je o vrijednostima likovne kolonije Aleksandar ADAMOVIĆ, likovni kritičar, a izložbu je otvorio fra Petar MATANOVIĆ.

21. 06. - Svečani koncert u povodu Sedme obljetnice smotre Dani sv. Petra i Pavla, Tuzla 2002. Sudjelovale su hrvatske i katoličke udruge koje djeluju u Tuzli: Mješoviti crkveni zbor Tuzla, vokalna skupina Framo, Folklorna skupina KŠC "Sv. Franjo", Matica Hrvatska i Tamburaški sastavi HKD Napredak Tuzla.

25. 06. - Jedanaest godina samostalnosti Hrvatske. Prijem u Generalnom konzulatu RH u Tuzli. Među uzvanicima bili su predstavnici hrvatskih društava i napretkovi tamburaši.

26. 06. - U organizaciji međureligijskoga centra, grupe "MOST" u Kongresnoj dvorani Hotela "Tuzla" održana je Tribina na kojoj je predstavljena knjiga "Spor oko Abrahama" (što Židove Kršćane i Muslimane dijeli, a što ih ujedinjuje) autor: Karl Jozef Kuhel. Knjigu su predstavili fra Mile Babić, Aleksandar Vidosavljević i Samir Beglerović.

28. 06. - Održano je večer folkloru u BKC-u na kojoj je sudjelovalo KUD "Josip Lovretić" iz Otoka RH. Bila je to ugodna večer folkloru uz Slavonski bečarac, Poskočicu i pjesmu gdje su gosti uživali uoči blagdana sv. Petra i Pavla.

29. 06. - Na dan patrona župe sv. Petra i Pavla nakon svečanog misnog slavlja organizirana je povorka kroz grad uz desetak folklornih skupina koji su nakon polaganja cvijeća na Kapiji, položili cvijeće. Na crkvištu je održana završna svečanost, na kojoj su nastupila kulturno-umjetnička društva: ŽVS - "Tuzlanke"; KUD "Dukatići", Vinkovci; HKD "Napredak", Kreševo; GKUD "Bosna", Tuzla; KUD "Seljačka sloga", IVANKOVO; IFS "Zovik", Zovik; KUD "Seljačka sloga", Gradište; IFS Dokanj - Društvo

hrvatski dom, Tuzla; KUD "Josip Lovretić", Otok; IFS Hrvatskih sela - župe Soli, Tuzla.

Udruga Hrvatska žena sudjelovale su kod organiziranja i aktivnosti Dana sv. Petra i Pavla.

SRPANJ

19. 07. - Uz pomoć Društva "Hrvatski dom" Tuzla, ogranak u Doknju organizirao je i ove godine uoči Ilina, proslavu Lilanja, a u okviru manifestacije "Ljeto u Tuzli - 2002". Bilo je tu pjesama, kola, starih igara, bacanja kamena s ramena, skok u dalj s mjesta i navlačenje konopca uz skromne nagrade pobjednicima. Domaćini su organizirali i izložbu starog pokućstva i alata, poslije koje je priređena zakuska gostima.

Ogranak je dobio prostoriju za rad, za čiju je adaptaciju Dom dao materijalna sredstva.

20. do 27. 07. - Srpanjski susreti Žabljak 2002. Izložba slika s Međunarodne likovne kolonije "Breške 2002". Izložbu su organizirali HKD Napredak Tuzla i Kulturno-umjetničko društvo Žabljak.

Izložbu je otvorio načelnik Općine Usora g. Dragan Brković. O Međunarodnoj likovnoj koloniji govorio je Juraj Novosel.

21. 07. do 14. 08. - Tečaj njemačkog jezika u Beču za Napretkove članove i stipendiste. Organizator HKD Napredak Beč. Tečaj je trajao 25 dana.

KOLOVOZ

03. 08. - Spomen obilježje na Husinu. Na svečanosti povodom otvorenja Spomen obilježja sudjelovali i predstavnici hrvatskih udruga Tuzle.

15. 08. - 01. 09. - Otvoreni grad umjetnosti Srebrenik, Izložba slika s međunarodnih likovnih kolonija i sudjelovanje na Okruglom stolu.

RUJAN

06. 09. - Izložba slika gospodina Vinka Lamešića, Napretkova. Izložba otvorena u Teatru Kabare, Hotela "Tuzla".

21. 09. - Solistički koncert Dejana Ivanovića u Bosanskome kulturnom centru. Dejan Ivanović, član Napretka, poznati akademski muzičar, gitarist, profesor gitare.

22. 09. - Udruga Hrvatska žena organizirala je posjet Vinkovačkim jesenima i Bizovačkim toplicama.

25. 09. - Izložba slika Ante Miljanovića sa Husina, u prostorima Hrvatskoga doma u Tuzli. Izložbu su organizirali Društvo Hrvatski dom i HKD Napredak Tuzla.

O djelu slikara Ante Miljanovića govorio je Željko Pešić, a izložba je otvorena u prisustvu gospodina dr. Dragana Čovića i drugih visokih uzvanika.

25. 09. - Tribina županijskog odbora HSS - dr. Dubravko Lovrenović: Kulturološki i državni identitet bosanskohercegovačkih Hrvata. Sudjelovali i predstavnici Matice Hrvatske.

28. 09. - Svečana akademija HKD Napredak Sarajevo u povodu stoljetnice HKD Napredak. Sudjelovali su i Napretkovi iz Tuzle.

LISTOPAD

03. 10. - Na proslavi Dana Katoličkoga školskog centra "Sveti Franjo" Tuzla sudjelovali i predstavnici hrvatskih društava Tuzla.

04. 10. - IFS ogranak Dokanj uzvratila je posjetu IFS Zovik i sudjelovala na Smotri folkloru na patron župe sv. Franje Asiškog u Zoviku.

16. 10. - Svečano obilježen Dan kruha u Društvo Hrvatski dom i u Katoličkom školskom centru "Sveti Franjo" uz sudjelovanje hrvatskih društava Tuzla.

16. do 20. 10. - Uskopaljske jeseni 2002. i 100 godina HKD Napredak. Izložbu su organizirali HKD Napredak Tuzla i HKD Napredak Uskoplje.

18. 10. - Predstavljeni radovi međunarodne likovne kolonije "Breške 2002". Izložbu su postavili Juraj Novosel i Zvonko Bosankić.

19. 10. - IFS iz Doknja sudjelovala je na smotri KUD i IFS u Ugljari SOO Orašje, a u povodu 50. obljetnice osnutka KUD-a "Posavac" iz Ugljare i 10. obljetnice dana općine Orašje.

19. 10. - Udruga Hrvatska žena organizirala je hodočašće u Međugorje.

26. 10. - Na prvoj poratnoj sv. misi na Krajevskom gradu Bobovcu bili su i Tuzlaci. Gvardijan fra Petar Matanović ispred tuzlanske župe predvodio je vjernike. Bili su i predstavnici hrvatskih udruga.

STUDENI

15. 11. - Solistički koncert Olivera Motta, pijanista.

U povodu stote obljetnice HKD Napredak i promocije Napretkovog člana, održan je koncert u Bosanskome kulturnom centru, a u organizaciji HKD Napredak Tuzla.

17. 11. - Na Tuzlanskim pozorišnim danima (17. 11. - 4. 12.) sudjelovali su i predstavnici hrvatskih društava Tuzle, posebno na promocijama knjiga: fra Petra Anđelovića (22. 11.), fra Marijana Karaule (24. 11.), Ivana Lovrenovića /27. 11.) i Gradimira Gojera (30. 11.).

PROSINAC

01. 12. - Četvrta izložba Skupštine HKD Napredak Živinice.

Skupština je održana u župnoj crkvi u Živinicama, a bili su i predstavnici HKD Napredak Tuzla.

04. 12. - Umjetničko večer Asima Horozića u Narodnom pozorištu u Tuzli. Sudjelovala je Vedrana Šimić, sopran, članica Napretka.

04. 12. - proslavljena je sv. Barbara.

Društvo "Hrvatski dom" je svečano obilježilo Dan sv. Barbare, zaštitnice rudara. Položeno je cvijeće na spomen obilježja rudarima u Kreki i na Husinu, a u 17,00 sati je održana svečana sv. misa u župnoj crkvi, za sve rudare nakon čega su pozvani na domjenak uz čaj sa rumom.

06. 12. - Udruga Hrvatska žena organizirala je za djecu Igraonica-radionica dolazak sv. Nikole i podjelu darova.

22. 12. - Izložba fotografija naslovnica Hrvatskog Glasnika (1992-2002) i predstavljanje svečanoga broja Hrvatskoga Glasnika u povodu desete obljetnice izlaženja, održana je u Bosanskome kulturnom centru u Tuzli. Govorili su ravnatelj fra Petar Matanović, glavni urednik Juraj

22. 12. - Božićni koncert pod nazivom "Veselje ti navješćujem" održan je u Bosanskome kulturnom centru. Koncert su organizirali: Društvo Hrvatski dom, HKD Napredak i Franjevački samostan Tuzla.

Sudjelovali su: Mješoviti crkveni pjevački zbor, Tuzla, pod vodstvom profesorice Evice Cerić, sopranistica Vedrana Šimić, korepetitor prof. Zrinka Andrejaš, Framo, Tamburaški sastavi HKD Napredak (tri sastava) i Matica Hrvatska pod vodstvom profesorice Marice Petrović i Biljane Stahov.

27. 12. - Božićni prijem za uzvanike. Kristalna dvorana Hotela "Tuzla". Božićni prijem su organizirali: Društvo Hrvatski dom, HKD

Sudjelovao je Mješoviti pjevački zbor župe sve. Petra i Pavla Tuzla i Napretkovi tamburaši: * * *

- Matica Hrvatska je 24 dana (svaki dan) u prosincu radila TV TK program u Adventu - predstavljala vjerski život u deset tuzlanskih župa.

- Društvo "Hrvatski dom" Tuzla, Franjevački samostan Tuzla, Matica Hrvatska, HKD "Napredak" Tuzla, Udruga "Hrvatska žena" Tuzla i Framo, organizirali su proslavu Božićnih blagdana.

- Društvo "Hrvatski dom" i Udruga Hrvatska žena dobili su na natječaju u rujnu 2002. godine novčana sredstva od Republike Hrvatske, koja su korištena prema utvrđenoj namjeni.

- Suradnja društva s vjerskim ustanovama, međusobna suradnja, Katoličkim školskim centrom i s kulturnim institucijama Tuzle: Bosanskim kulturnim centrom, Narodnim pozorištem i Međunarodnom galerijom portreta u svim aktivnostima, a posebno, u organiziranju priredbi, koncerata, izložaba, kazališnih predstava, tribina i drugo bilo je na primjerenom razini.

- Članovi hrvatskih udruga sudjelovali su na svim svečanostima proslava patrona župa i kapela tuzlanskoga dekanata i u Sivši.

U ovom pregledu aktivnosti hrvatskih društava nisu nabrojani i mnogi drugi poslovi i zadaci koji su obavljani tijekom godine. To će biti u izvještaju svakoga društva posebno. Važno je istaći da Udruga Hrvatska žena organizira veoma uspješno Igraonicu-radionicu za malu djecu, a HKD Napredak školu tambure za mladi uzrast.

Priredio Juraj NOVOSEL

Božićni koncert

Novosel i dopredsjednik HKD Napredak fra Martin Antunović.

Napredak, Udruga Hrvatska žena, i Matica Hrvatska Tuzla.

ZNATE LI? Tiha noć, sveta noć

Armsdorf, maleno pogranično selo blizu Salzburga proslavilo se i postalo poznato u cijelom svijetu na neobičan način: u njemu se iznenada i spontano rodila jedna od najpopularnijih božićnih pjesama: "Stille Nacht, Helige Nacht - Tiha noć, sveta noć".

To se dogodilo na Badnju večer godine 1818. Iz susjednoga grada Oberndorfa, sjedišta župe, kapelan Josip Mohr pohrlio je prema Armsdorfu da tamo provede ugodnu Banju večer kod svog prijatelja Franje Grubera, učitelja i župskog orguljaša, a potom će se zajedno vratiti na ponoćku u Oberndorf.

Svećenik je bio tužan što ga je tijekom dana izdala inspiracija, pa nije uspio po svom običaju, ma koliko se trudio, sastaviti kakvu prigodnu pjesmu i tim darom razveseliti prijatelja. Kad se Mohr uputio prema Armsdorfu snježnom stazom, već se bilo smračilo. Svuda naokolo potpuni mir,

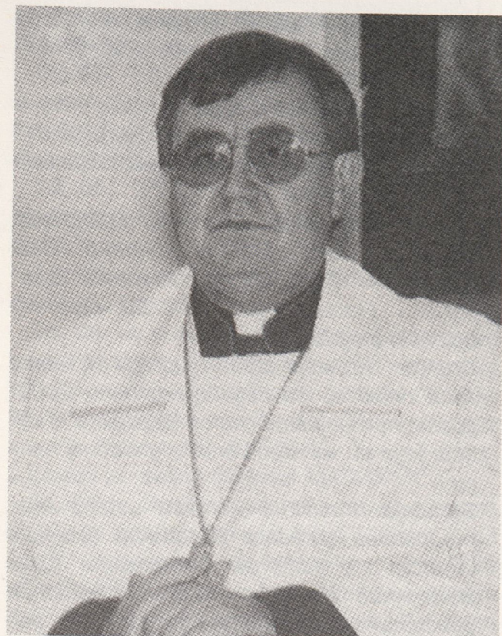
nigdje žive duše, samo su zvijezde rasvijetljavale zimsku noć na njegovu samotnom putu. I baš tada su mu navrli stihovi za kojima je bezuspješno tragao cijelo poslije podne: "Tiha noć, sveta noć..."

Na preostalom putu do armsdorfske škole u njegovoj su se glavi već složile tri kitice, pa ih je u predsoblju odmah zabilježio na komadić papira i ušavši u sobu srdačno pozdravio prijatelja i njegovu sestru te im pročitao tek rođenu pjesmu. Oboje su bili dirnuti njenom jednostavnom ljepotom. Morh se pošao malo odmoriti pa i zaspao, sestra je pripremala večeru, a Gruber se nije nikako mogao odvojiti od prijateljevih stihova. Čitao ih je ponovno i ponovno, a onda je gotovo u hipu napisao prikladan napjev. Prihvatio je gitaru, dozvao iz kuhinje sestru, pa su je zajedno počeli pjevati. Melodija je, baš kao i riječi bila jednostavna i dirljiva.

Pjevanje je probudilo Mohra u susjednoj sobi, a učinilo mu se da još sanja slušajući svoju pjesmu već uglazbljenu. Oduševio se i zamolio prijatelje: "Uzmi sa sobom gitaru i zapjevajte je na ponoćki".

I bi tako. Poslije propovijedi razlili su se crkvom akordi s gitare, narod je zanijemio i ushićeno slušao kad su brat i sestra zapjevali. Kod treće kitice već su im se, kao zahvaćeni nekom neodoljivom silom, priključili svi: muškarci i žene, mladi i djeca, raspjevala se cijela okupljena zajednica. A odatle je ova jedinstvena božićna pjesma krenula u svijet - i osvojila ga! U oberndorfskoj crkvi, iz koje je "Tiha noć" na ponoćki 1818. uzletjela, podignut joj je lijepi spomenik: prikazuje svećenika-pjesnika Josipa Mohra kako zanesen sluša andeosko pjevanje, koje, stojeći iza njega, učitelj-glazbenik Franjo Gruber prati svojom gitarom.

U Neumu je, 28. siječnja 2003. godine održana svečanost dodjele "VEČERNJAKOVA PEČATA".

SVEČANOST DODJELE "VEČERNJAKOVA PEČATA"

OSOBA 2002. GODINE KARDINAL VINKO PULJIĆ

Uzoriti kardinal mons. **Vinko Puljić** rođen je 1945. u Priječanima kod Banja Luke. Školovao se u Zagrebu i Đakovu. Za svećenika je zaređen 1970. Dvadeset jednu godinu poslije ustoličen je za vrhbosanskog nadbiskupa. A 1994. godine Sarajevo je prvi put dobilo kardinala u osobi Vinka Puljića. Iste godine izabran je za počasnog predsjednika na međureligijskoj mirotnovnoj organizaciji "World Conference on Religion an Peace" sa sjedištem u New Yorku. Također i američki Grand Valley Sate University dodijelio je Puljiću naslov "Doctor of Humane Letters Honoris Causa". Kardinal Puljić glasnije od drugih propovijeda mir. Uvijek i na svakom mjestu zagovara toleranciju prema drugima i drukčijima. Iako je strpljiv i miran, ponekad visne glasom očajnika kako bi upozorio na

probleme s kojima se suočavaju Hrvati-katolici u BiH. I čitatelji Večernjeg lista prepoznali su njegovu borbu za malog čovjeka. Upravo zato su Vrhbosanskog nadbiskupa Vinka kardinala Puljića izabrali za osobu 2002. godine.

Nagrade su dobili za:

Uspjeh godine - Ahmed Imamović, redatelj
Pothvat godine - Prof. dr. Miralem Pašić, kardiolog
Media press - Paddy Ashdown, Visoki predstavnik za BiH
Simpatija godine - Ljiljana Galić Lilly, pjevačica

Večernji list, 29. I. 2003.

160. OBLJETNICA ROĐENJA NADBISKUPA STADLERA

U povodu 160. obljetnice rođenja prvog vrhbosanskog nadbiskupa, sluga Božjega Josipa Stadlera, utemeljitelja Družbe sestara Služavki Malog Isusa, euharistijsko slavlje u sarajevskoj katedrali 24. siječnja 2003. je predvodio nadbiskup vrhbosanski Vinko Kardinal Puljić, uz koncelebraciju apostolskog nuncija u BiH mons. Giuseppea Leanze, petnaestak svećenika i u nazočnosti brojnih sestara i vjernika.

U prigodnoj homiliji kardinal Puljić je progovorio o svetom Franji Saleškom, zaštitniku novinara, i podsjetio na Dan medijskih djelatnika. Kardinal je pozvao djelatnike u medijima da njihov rad bude u službi istine na dobro svakoga čovjeka.

Govoreći o nadbiskupu Stadleru vrhbosanski je nadbiskup nazočne upoznao s njegovim životom i dolaskom u Bosnu i Hercegovinu kao prvog nadbiskupa nakon obnove crkvene hijerarhije u ovoj zemlji. Poseban je naglasak stavio na Stadlerovo veliko zauzimanje na vjerskom, prosvjetnom, kulturnom i nacionalnom polju.

Nakon misnog slavlja kratki program priredile su sestre Služavke Maloga Isusa, kada je nazočne na početku pozdravila vrhovna glavarica s. Sandra Mindeljak, nakon čega su sestre,

kandidatice i djeca Stadlerova doma "Egipat" izveli prigodni program.

Sluga Božji Josip Stadler, vrhbosanski nadbiskup i utemeljitelj Družbe sestara Služavki Malog Isusa rođen je u Slavskom Brodu, 24. siječnja 1843. godine u skromnoj obrtničkoj obitelji Đure i Marije rođene Balošić. U jedanaestoj je godini ostao bez oca i majke te je za njega skrb preuzela i prihvatila ga brodska obitelj Oršić. Školovanje počinje u rodnom gradu, nastavlja u nadbiskupskome sirotištu u Požezi i Zagrebu, gdje je polazio gimnaziju, i u Rimu, gdje je na Papinskome sveučilištu Gregorijani postao prvo doktor filozofije, a potom i doktor teologije.

Za svećenika je zaređen 1868. u Rimu, nakon čega se vratio u Zagreb, gdje je postao gimnazijski profesor u Sjemeništu, a kasnije i sveučilišni profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu.

Papa Lav XIII. imenovao ga je 1881. vrhbosanskim nadbiskupom obnovljenog biskupskog sjedišta u Sarajevu. Apostolskim žarom u Bosni razvija vrlo živu djelatnost na vjerskom, prosvjetnom, kulturnom i nacionalnom polju. U Sarajevu je sagradio vrhbosansku prvostolnicu, bogoslovno sjemenište s crkvom sv. Ćirila i

Metoda, kaptol i nadbiskupski dvor. U Travniku je podigao sjemenište i gimnaziju. Istodobno je diljem nadbiskupije dao sagraditi više crkava i ženskih samostana. O njemu se s pravom može reći da je preporoditelj i duhovni obnovitelj Bosne.

Utemeljio je Družbu sestara Služavki Maloga Isusa sa svrhom vođenja skrbi za siromašnu i napuštenu djecu, za starije osobe i za siromahe uopće.

Istaknuo se dobrotvornim radom u okviru kojega je u Sarajevu osnovao sirotišta "Betlehem" i "Egipat" za djecu i ubožnicu za starice. Za narod je bio "otac sirotinje". Živio je sveto i isticao se brojnim krepostima. Bio je iskreno pobožan i ravno je molio. Posebno je štovao Presveto Srce Isusovo, kojemu je posvetio i svoju nadbiskupiju.

Umrlo je u Sarajevu u 75. godini života na svetkovinu Bezgrješnog Zaečca 8. prosinca 1918. Tijelo mu počiva u sarajevskoj katedrali, u grobu na kojemu je 12. travnja 1997. molio i Papa Ivan Pavao II. Crkveni postupak za njegovo proglašenje svetim počeo je u Sarajevu 20. lipnja 2002. (KTA)

Sarajevo, 25. siječnja 2003. godine

Martina Antunovića, fra Zdravke Andića i fra Marka Kepića. Misno slavlje je pratio Mješoviti pjevački zbor uz orguljašku pratnju prof. Zrinke

Andrejaš, a pod ravnanjem prof. Evice Cerić. Misu su pratili i vojnici Finskog bataljuna (SFOR). Pjevali su, na materinskom, finskom jeziku pjesmu planetarnoga značenja - Tiha noć.

Ozračje u kojemu svijetli Božićna zvijezda bila je prilika za radost, biti sa svojima u obitelji, biti s prijateljima, biti u župnoj zajednici, darivati za Božić, moliti se i pjevati Bogu na slavu NARODI NAM SE KRALJ NEBESKI!

Božić su svečano proslavili i vjernici pravoslavne vjere uoči Božića i na sam Božić. Bogoslužje u crkvi u Tuzli predvodio je episkop Zvorničko-tuzlanski Vladika Vasilije s arhijerejskim namjesnikom tuzlanskim jerejem Nikom Tošićem i jerejem Milanom Topićem, te većim brojem svećenika. TV TK prenosila je bogoslužje, a Zbor iz Bijeljine pod ravnanjem prof. dr. Dese Traklović svojim pjevanjem uveličao je Božićnu svečanost.

U povodu desete obljetnice Hrvatskoga Glasnika, u Bosanskom kulturnom centru u Tuzli, 22. prosinca 2002. godine, održana je svečanost. Otvorena je izložba fotografija naslovnica Hrvatskoga Glasnika (1992-2002) i predstavljanja svečanog broja Hrvatskoga Glasnika.

Tom prigodom govorili su: Fra **Petar Matanović**, ravnatelj i pokretač Hrvatskoga Glasnika:

...Hrvatski Glasnik i njegovo uredništvo su pokazali kako se može napraviti dobar časopis uz veliko zalaganje i entuzijizam nekolicine ljudi koji su ostali vjerni listu. Hrvatski glasnik je imao i ima svoju kulturnu, povijesnu i društvenu ulogu, posebice za jedan od konstitutivnih naroda ovoga područja, za Hrvate, a i za sve druge narode ovoga kraja, jer on pripada svim svojim ljudima. Bez te svijesti o suživotu nije moguće organizirati nikakvom trajnu vrijednost, koja služi za opće dobro. Kada se gleda danas, vidi se da se tu ne radi samo o 115 brojeva lista, nego o deset kompletnih monografija, deset knjiga. To su knjige o životu i radu ljudi ovoga kraja, u vrlo teškim vremenima na kraju prošloga stoljeća, koje su imale i koje će imati svoju povijesnu ulogu...

Juraj Novosel, glavni i odgovorni urednik:

... Hrvatski Glasnik je prvi list Hrvata u Bosni i Hercegovini poslije pada komunizma. Izlazi od 1992. godine kontinuirano i do danas je izašlo 115 brojeva. Ukupno je do sada bilo 2.918 stranica, a objavljeno je oko 3.350 članaka i veći broj poruka organizacija i firmi. Objavljeno je preko 100 razgovora sa značajnim ličnostima iz političkoga, vjerskog i društvenog života. Glasnik nema profesionalnih novinara, ni uposlenih djelatnika. Ima mnogo suradnika i do danas je u njemu objavilo članke oko 150 autora. Bez pomoći Franjevačkoga samostana, posebice gvardijana fra Petra Matanovića, lista sigurno ne bi bilo. Ima mnogo dobrih ljudi - donatora, koji pomažu list. S dužnim poštovanjem zahvaljujemo se svima, posebice onima koji su u njemu surađivali, jer je njihov doprinos značajan i dragocjen.

Sigurno je, da je Glasnik, objavljujući članke o baštini, kulturi, povijesti, umjetnosti, vjeri, znamenitim ličnostima, našim rimokatoličkim župama, običajima, školstvu, dao svojstven doprinos vjerskim i nacionalnim, te je postigao zavidan ugled ne samo u Tuzli i BiH, nego i u svijetu. Glasnik je uvijek bio dosljedan, dostojanstven i argumentiran. Poruke lista su: snošljivost, razumijevanje i suživot svih naroda koji žive u BiH. Sadržaji Hrvatskoga Glasnika jasno pokazuju da je to neovisan list.

O ulozi Hrvatskoga Glasnika govorili su mnogi ugledni ljudi, publicisti i znanstvenici, oni koji znaju značaj pisane riječi. Nitko ozbiljan ne

KRONIKA JEDNOGA VREMENA

može pisati o tuzlanskom kraju i proteklom vremenu bez konsultacije ovoga lista.

Jednostavno, ljubav je u prednosti. I kod Boga, i kod ljudi.

Fra **Martin Antunović**, dopredsjednik HKD Napredak, govorio je o ulozi Hrvatskoga Glasnika i o ljudima koji su zaslužni da list traje, te je citirao izvode iz članka gospodina Fatmira Alispahića, koji je napisao slijedeće:

- Hrvatski Glasnik je jedini ozbiljan list koji izlazi u Tuzli.

... Nikada prije kulturne vrijednosti tuzlanskih Hrvata nisu na ovako seriozan način bivale predstavljene i Hrvatima i drugim, kako kad govorimo o periodu od posljednjih deset godina u kojima je Hrvatski Glasnik ispisao i ustanovio ključne stranice hrvatske opstojnosti u Tuzli...

...Prvi veliki jubilej Hrvatskoga Glasnika ujedno je jedan od znamenitih jubileja tuzlanske kulture i pismenosti. Tuzlanska publika ne pamti da je imala nacionalni list koji je redovito izlazio deset godina, niti da je taj nacionalni list bio u srži antinacionalistički, bosanski, tuzlanski, u nastojanju da afirmira sve nehrvatske kulturne pojave značajne za bitak Tuzle, a samim tim i Hrvata...

...HaGeovci su uvijek u prednosti. Zato što je njihova ljubav uvijek u prednosti. Oni vole Hrvate, Bosance, vole Tuzlu i Bosnu, spremni su na žrtvu, kako bismo svi mi imali svjedochanstvo o svojoj bogatosti.

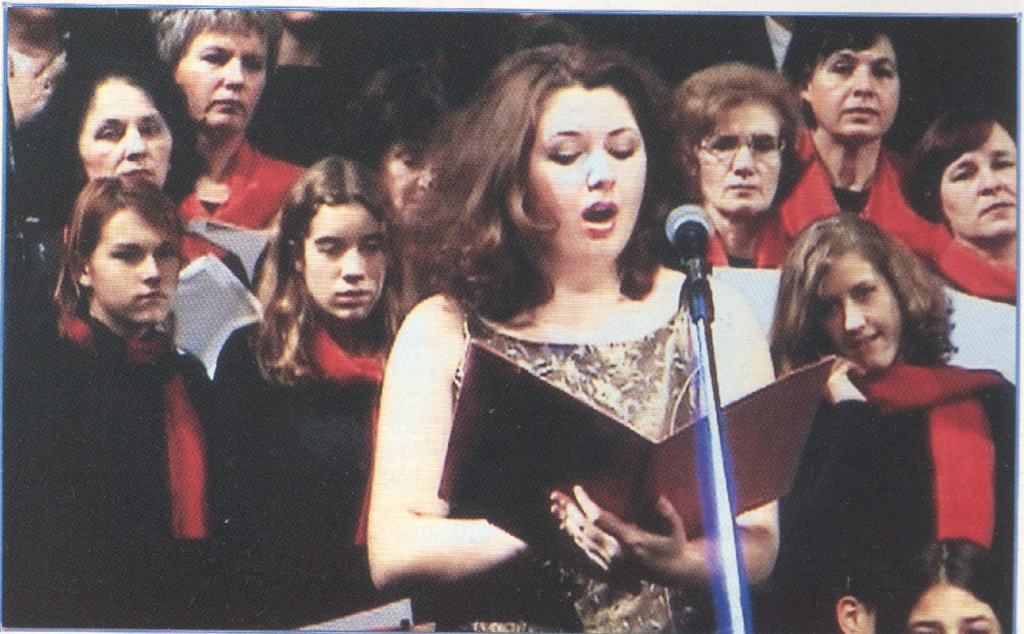
PROSLAVA BOŽIĆA

U svim rimokatoličkim župama tuzlanskoga dekanata svečano je proslavljen Božić.

Okićeni i osvjetljeni borovi oko župne Crkve svetoga Petra i Pavla u Tuzli, puna tuzlanska crkva u svetoj Božićnoj noći, polnočka koju je prenosila televizija Tuzlanskoga kantona, uz komentar profesorice Marice Petrović. Misno slavlje na Božić u svim župnim crkvama i kapelama, kako bi što više vjernika moglo doživjeti radost Božića sa svojim svećenicima, doprinijeli su da su Božićni dani bili dani radosti i mira u našem kraju.

Na polnočku je u Tuzli predvodio misno slavlje, fra Petar Matanović, uz koncelebraciju fra

VESELJE TI NAVJEŠĆUJEM

U Bosanskom kulturnom centru održan je 22. prosinca 2002. godine Božićni svečani koncert što su ga u povodu Božićnih blagdana organizirali Društvo Hrvatski dom, HKD Napredak i Franjevački samostan. To je bio još jedan događaj u kulturnom životu građana Tuzle koji su priredile hrvatske i katoličke udruge Tuzle svom gradu.

Sudionici koncerta bili su: Mješoviti crkveni pjevački zbor župne crkve "Svetoga Petra i Pavla", pod ravnanjem profesorice Evice Cerić, solisti: Vedrana Šimić, sopranistica, Maja Križan, Kristina Četa, Zlatko Špoljarević i Božo Bonić, franjevačka mladež pod ravnanjem Zlatka Špoljarevića, tamburaška glazba HKD Napredak kojom su ravnali Vedran Čičak i Jakob Braco Križan, te poetska Božićna poruka hrvatske književne tradicije što su je izveli studenti iz Udruge "Blaž Josić" pri Matici Hrvatskoj, uz vodstvo profesorica Marice Petrović i Biljane Stahov. Klavirska pratnja i korepitor je bila profesorica Zrinka Andrejaš.

Voditelji ovoga svečanog koncerta bili su: Tea Petrović i fra Marko Kepić.

Program je tekao ovim redom:

Mlađi tamburaški orkestar HKD Napredak (premijerno na Božićnome koncertu) izveli su instrumentalno *Zvončice*, najpopularniju planetarnu Božićnu skladbu, a uz solisticu Kristinu Četa, skladbu *Radujte se narodi*. Franjevačka mladež *Frama*, izvela je skladbu *Pjesma si ti srca mog* koju je obradio Zlatko Špoljarević i *We Wish you a merry Christmas* u obradi Tihomira Petrovića.

Božićni bljesak naslov je poezije koju je govorila Bobana Mitrović, a sukladno poetskoj poruci Božićnoga bljeska, Zbor je pjevao pučku pjesmu *Veselje ti navješćujem* i *Adeste fideles*, skladbu Johana Francisa Wade.

Jelena Plauc i Irena Zabo pod naslovom *Božić i Obasjane staze*, govorile su stihove, a Zbor a cappella pjevao je *Enatus est Emanuel Michaela Praetoriusa* i *Uskliknite Bogu*, Josipa

Vrhovskoga. Nakon toga Ivan Stanivuk je govorio pjesmu *U Božićnoj noći pomišljam na svoje*, a Ilica Kovačević, *Božić koga sam dugo čekao*.

Vesele narodne pjesme koje se pjevaju u raznim radosnim prigodama, pjevali su i o Božiću. Juniorski tamburaški sastav HKD Napredak izveo je izvorne narodne skladbe, *Seoska sam lola* i *Vesela je šokadija*, a zatim pjesmu Zlatnih dukata *Vranac*.

Seniorski vokalno - instrumentalni sastav HKD Napredak pjevao je narodnu pjesmu *Da nije ljubavi ne bi svita bilo*. Solistica Maja Križan pjevala je zabavnu pjesmu *Ti si moja ljubav stara*, a Božo Bonić svjetsku prigodnu melodiju *Sancta Lucija*.

Božićne poruke pod naslovom *U Božićnoj noći*, govorile su Ana Stahov i Antonela Divković.

Zbor je pjevao *Erna dimnit*, albansku božićnu pjesmu. Sestra Klementina u čiju čast svake godine naš Zbor pjeva *Erna dimnit* može služiti za uzor svima nama da se poučimo kako se voli, čuva i promiče vlastita tradicija i identitet. Nakon toga čuli smo *Gloriju*, fra Nenada Dujčića, u kojoj kao solist, uz Zbor pjevao Zlatko Špoljarević.

Ivan Kamenjašević i Zlatko Špoljarević govorili su stihove *Evangelje Božića* i *Večeras silaze zvijezde*.

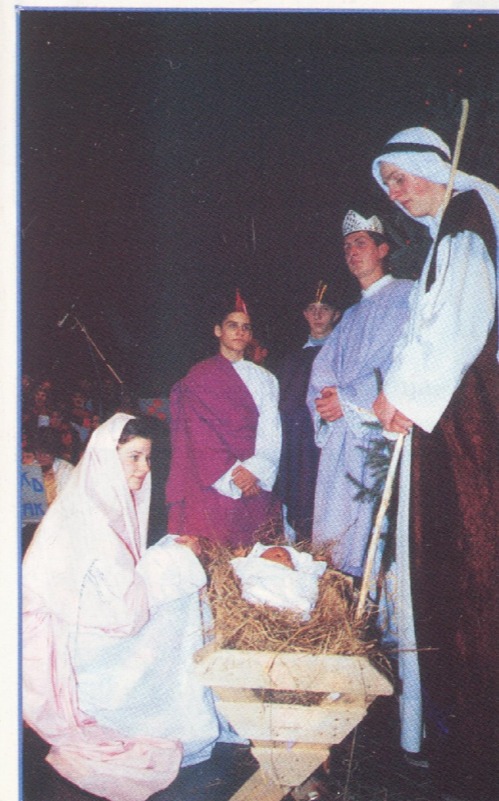
Pjevao je Zbor pjesmu *Tiha noć*. Kao solistica sa Zborom pjevala je Vedrana Šimić, mlada sopranistica, apsolutnica Muzičke akademije iz Zagreba. Korepeticija je prof. Zrinka Andrejaš, koja je klavirski pratila sve glazbene točke Božićnoga koncerta.

Vedrana Šimić pjevala je još dvije kompozicije: *Ave Maria* Charlesa Gounoda i ariju *TOSCE* iz opere *TOSCA* G. Puccinija.

Vedrana Petrović je govorila stihove iz Božićnoga bljeska s kojima je i započeo koncert.

Na kraju se gvardijan Franjevačkoga samostana i tuzlanski župnik fra Petar Matanović zahvalio svim sudionicima ovoga veoma uspješnog Božićnoga koncerta, te zajedno sa svima, zapjevao *Narodi nam se kralj nebeski*.

Velika dvorana Bosanskoga kulturnog centra nije mogla primiti sve posjetitelje Božićnoga

koncerta, koji su priredile hrvatske udruge našega grada. To je bio izvanredni Božićni događaj i zadovoljna publika je pozdravila sve izvođače. Koncert su pripremile same hrvatske udruge, kojima i pripada zahvala za ovu večer.

Veseli nas javni nastup mladih članova, a posebno nastup Vedrane Šimić, sopranistice, koja je već postala zapažena umjetnica, što ju je iznjedrilo Tuzlanski Napredak.

Priredio: Juraj NOVOSEL

SVEČANI BOŽIĆNI PRIJEMI

U Franjevačkom samostanu poslije polnočke i na Božić našli su se na ručku uglednici političkoga, vjerskoga i društvenog života grada Tuzle kao čestitari fra Petru. To je već postalo tradicionalno da uglednici čestitaju Božić na sam blagdan.

Društvo Hrvatski dom, HKD Napredak, Udruga Hrvatska žena i Matica Hrvatska organizirali su svečani Božićni prijem pod nazivom "RADUJTE SE NARODI" u Kristalnoj dvorani hotela "Tuzla", 27. prosinca.

Na prijemu su bili uglednici iz političkog, društvenog i vjerskog života Općine, Kantona i Univerziteta. Svi su došli zajedno radovati se i slaviti. Pozdravni govor izrekao je, u ime organizatora, fra Petar Matanović, predsjednik Upravnog odbora Društva Hrvatski dom.

Mješoviti pjevački zbor župne crkve sv. Petra i Pavla prigodnim Božićnim pjesmama i Napretkovi tamburaši pomogli su da jedno prijatno i otmjeno druženje, bude prilagođeno veličini svetkovine i razini uzvanika.

SVEČANI BOŽIĆNI PRIJEMI

Županijski odbor Hrvatske demokratske zajednice organizirao je svečani Božićni prijem na Stjepanovo, 26. prosinca, u Kristalnoj dvorani hotela "Tuzla". Predsjednik, gospodin Mijo Krešić pozdravio je sve visoke goste grada Tuzle i Tuzlanskoga kantona, koji su bili prisutni ovom svečanom Božićnom prijemu.

Rektor Univerziteta prof. dr. Izudin Kapetanović priredio je prijem za pripadnike katoličke vjere, 28. prosinca.

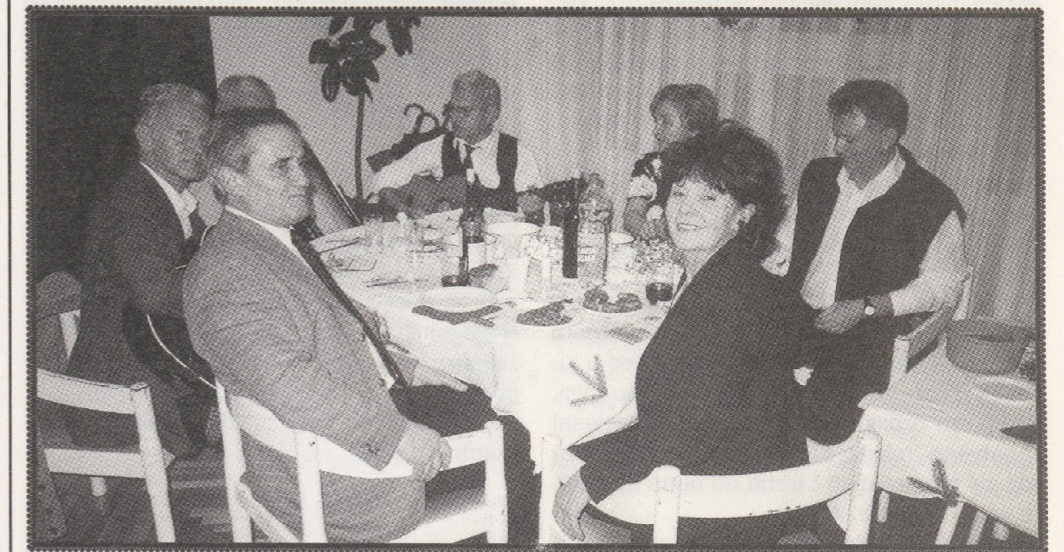
Hrvatsko kulturno društvo Napredak u Živinicama organiziralo je svečani Božićni prijem, 29. prosinca u Živinicama.

Božićni prijemi organizirani su u svim rimokatoličkim župama tuzlanskoga dekanata.

Svečani Božićni prijem održan je i na pravoslavni Božić, 7. siječnja 2003. godine, nakon bogoslužjenja, u Vladičinom dvoru pod nazivom: MIR BOŽIJI - HRISTOS SE RODI! Episkop Zvorničko-tuzlanski Vladika Vasilije primio je brojne goste koji su došli da njemu i svećenicima jereju Niki Tošiću i jereju Milanu Topiću čestitaju Božić.

Doček Nove godine u Hrvatskome domu

Novu godinu - 2003. u Hrvatskome domu dočekali su članovi hrvatskih udruga s prijateljima i sugrađanima. I mladi iz Udruge Napretkovih studenata i FRAME čekali su Novu godinu u Hrvatskome domu. Bilo je zabavno i veselo i družilo se do samoga jutra.

HRVATSKI GLASNIK TUZLA

Poštovani!

Molim Vas, primite moje iskrene i srdačne čestitke povodom desetogodišnjice redovito izlaženja Lista za kulturu i društvena pitanja "HRVATSKI GLASNIK".

Fasciniran sam Vašom istrajnošću i pozitivnom energijom koju isijavate na referencama kulturnog pregnuća i razumijevanja kulturne i društvene stvarnosti kao mljeca koji interpretirate i kojemu se obraćate. Imajući u vidu teškoće sa kojima smo svi suočeni u vremenu i prostoru koji/e dijelimo, ljudski sam Vam zahvalan za angažiranje koje i Dobrotu čini stvarnom. A Dobrota je Božja prisutnost.

U cjelini i u pojedinostima, suglasan sam s nadahnutim tekstom književnika Fatmira Alispahića, koji u 115. broju lista, a već u XI. godini izlaženja - donosite na 7 stranici. Radili ste ozbiljno, dobro i predano, svjesni sopstvene misije i odgovornosti. Rezultat koji svi mogu vidjeti i treba da bude nagrada za vas. I to jeste. Aferim.

Stjecajem okolnosti nisam suradnik lista "Hrvatski Glasnik" i nisam pročitao svih 115 brojeva, mada sam rado i s puno zadovoljstva čitao svaki broj do kojega sam dolazio. I, svaki put bio sam obradovan i nagrađen onim što sam nalazio na njegovim stranicama.

Neke primjerke čuvam kao nezamjenjiv, dragocjen i autentičan izvor podataka. Uspijevali ste u iznimno osjetljivim pitanjima u mučnim i teškim vremenima i to ne pukim oportunizmom i eskivažom rovitih tema i podilaženjem, već kreativnom hrabrošću sučeljavanja koja imponira, jer podrazumijeva apsolutnu odgovornost za riječ i čin, kao i svijest da pravite printari medij koji traje zauvijek. Pa i kad su se rasplamsavale polemičke relacije i intonacije, kontinuitet kulturnog organiziranja i djelanja hrvatskoga puka na prostoru Župe Soli, znao je progovoriti i izaći na kraj s oporošću, arogancijom, neukošću, pa i zlim namjerama i očuvati svoje, ali i protivnikovo dostojanstvo. To iznimno cijenim kao stečeno umijeće koje opstaje u samom biću komuniciranja, a producira snošljivost, suživot i toleranciju međusobnog ophođenja. Tako se, poneki Vaš protivnik možda i ponizio sam, ali to niste učinili Vi. I to je sjajno. Jer, kultura jest nenametljiva, ali po snazi uvjerljivosti neumoljiva superiornost normalnog i ima stvarne izgleda u savlađivanju neukosti i primitivizma. Vaš rad i "Hrvatski Glasnik", dokaz su par excellence.

Svakako, u takvom odnosu, bilo je prirodno i vaše pravo na pogrešku. Bez izvanjskih pritisaka i interveniranja, uočio sam kako svoje propuste i pogreške sami ispravljate već u sljedećem broju lista i, porasli u tom činu, rastete dalje. Dakle, uistinu riječ je o

ljudima koji su svjesni svoje ljudske i svake druge zadaće, o kulturnom krugu pozitivnih i dobrih namjera.

Cijeneći da je vertikala kulturnog života jedino na što se istinski možemo svi nasloniti u vremenu i prostoru, ili u odsustvu oslonca definitivno propasti u bezdan mraka koji tako bezdušno nasrće odasvud, imajući u vidu da tu projekciju predano i umno gradite i snažite, želim vam svaku sreću i uspjeh u daljem radu.

Naravno, podjednako u HKD "NAPREDAK" i listu "HRVATSKI GLASNIK". To je posao od čijeg uspješnog ishoda jednako imaju koristi i oni koji toga nisu svjesni.

Uz srdačne čestitke povodom Božićnih i Novogodišnjih blagdana, a sa najljepšim željama za uspjeh u 2003. godini lijepo Vas pozdravljam,

O katoličkom Božiću, 25. prosinca, anno Domini 2002.

ATIF KUJUNDŽIĆ
21. Ševval, 1423. h. g.

P.S.

Osim vašim jubilejom i čestitkama objavljenim u 115. broju Lista za kulturu i društvena pitanja "HRVATSKI GLASNIK", na pisanje ovoga pisma potaknut sam i intervjuom koji je profesor Juraj Novosel dao radiju "Kameleon" u Tuzli, 25. 12. 2002. godine oko 09,30 sati. Sjajno je govorio o HKD "NAPREDAK", listu "HRVATSKI GLASNIK" i ljudima koji sve to rade. Posebice, bilo je lijepo slušati prisjećanje o proslavljanju katoličkog Božića u njegovom djetinjstvu i rodnom, hrvatskom Zagorju. Bio sa, tronut dobrotom, iskrenošću, jednostavnošću i ljepotom njegove riječi.

Poseban pozdrav i lijepo želje upućujem profesoru Novoselu.

S poštovanjem.

A. K.

HRVATSKI GLASNIK TUZLA

Čestitam Hrvatskom Glasniku na njegovom neumornom tisku!

Dragi moj i naš Hrvatski Glasniče, čestitam ti tvoje desetljeće!

Od pojave tvoga prvog broja čitam sve, od prve do posljednje stranice. Prognozira sam ti dug i siguran život. Moja je želja da nastaviš i dalje ovako, a i bolje.

Hvala ti na svemu ovome što sam pročitao od prvog do ovog broja. Posebno hvala Krivom ogledalu koje najprije pročitam. Hvala svima koji u tebi surađuju.

Spomenuo bih svoj članak u Hrvatskom Glasniku broj 62. str. 26 koji je svojom tematikom još uvijek aktualan. Na njega sam ponosan. Ovim putem bih opet pozvao stručne ljude, prosvjetne radnike, odgojitelje, vjeroučitelje, a i ljude od pera da potaknu našu omladinu da piše u Hrvatskom Glasniku, a da se i sami oglašavaju.

Pitam se kakav to Hrvat-katolik može biti odgojitelj naše omladine, a da se nikad ne oglasi u najdražem listu našeg kraja?

Molio bih uredništvo da uvedu stranicu za mlade da i mladi malo pišu. U ovoj zadaći bi mogli pomoći i naši prosvjetni radnici, vjeroučitelji i svi oni ljudi dobre volje koji ne žele ostati ravnodušni.

Drago moje uredništvo Hrvatskog Glasnika, ovom prigodom bih se želio i malo pohvaliti. Sačuvao sam sve brojeve Hrvatskoga glasnika od prvog do posljednjeg, a vašim posredništvom bih ih želio pokloniti nekome tko bi osvježavao sjećanje naših čitatelja ukazujući na razne probleme koji su bili obrađeni, naročito u prvim brojevima Hrvatskoga Glasnika.

Želio bih da ih poklonim nekome tko će se ozbiljno pozabaviti ovom zadaćom, npr. Matici Hrvatskoj ako nema, ili Hrvatskom kulturnom društvu Napredak Sarajevo - Tuzla ako nemaju, ili nekoj boljoj i većoj ustanovi u R Hrvatskoj ili nekome koga vi predložite.

Pošto sam u podmaklim godinama i spremam se u vječna lovišta, bilo bi mi drago kada bih netko iz uredništva došao da preuzme brojeve Hrvatskoga Glasnika jer takovo obećanje već postoji.

Pozivam na kavu i bosansku šljivu: fra Petra Matanovića, gđu. Maricu Petrović, Juraja Novosela, Ljubomira Aždajića, fra Martina Antunovića i dr. Srećka Tunjića.

Dobro došli!

S poštovanjem!

Andelko PAPAC
ŽIVINICE

Ivana
Ivanković-
Kladarin

TUZLA U EUROPI Glazba ne poznaje granice

U "Školskom ljetopisu" tuzlanskih glazbenih škola koji je nekoliko decenija veoma pedantno vodio nastavnik violine Tadeuš Stetkević zapisano je između ostalog - "Da je glazba po završetku II. svjetskog rata kroz obrazovne ustanove naglo počela osvajati srca Tuzlaka čime je grad postao mnogo bogatijim, ljepšim i toplijim..."

Danas, sa vremenske distance od pola stoljeća, ova tvrdnja nekadašnjeg nastavnika koji je, da napomenemo, izveo i prvu klasu mladih tuzlanskih violinista, rezultirala je novim vrijednostima - Tuzla je iznjedrila i veoma velik broj akademski obrazovanih violinista, klavirista, solo-pjevača, gitarista, klarinetista, flautista i drugih. Sada se već za ovaj "obrazovni glazbeni proces" može reći da na izvjestan način predstavlja i "kulturni fenomen".

A da je to, upravo, tako potvrda su mnogobrojni studenti od kojih su neki već postali i istaknuti akademski glazbenici i pedagozi.

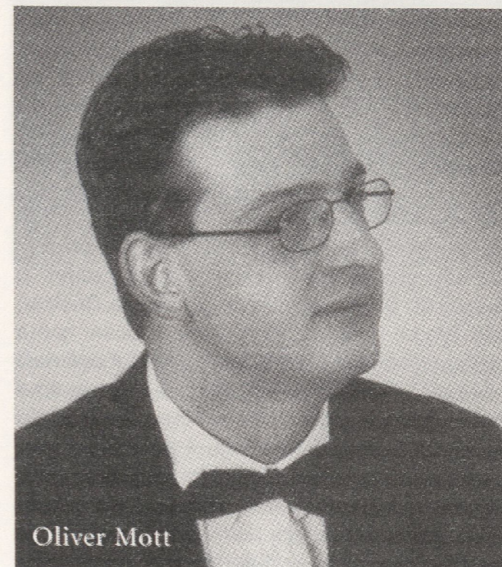
U Moskvi, odsjek studija harmonike na Akademiji završili su - Ankica Gavran, Rade Radović i Zorica Dmitrović, a isti odsjek završio je u Nizozemskoj i Nihad Hrustambegović.

Sarajevsku glazbenu Akademiju na odsjeku klavira pohađaju ili su već završili - Emina Subašić, Emina Softić, Slađana Vlačić, Tatjana Todorović, Maja Hodžić i Iva Čurić.

Dejan
Ivanović

Ivana Ivanković-Kladarin i Vedrana Šimić završavaju, odnosno, završile su uspješno školu.

Oliver Mott

lovanje na glazbenu Akademiju u Zagrebu na odsjeku za solo pjevanje, a Dženan Jusufović odsjek klarineta i sada je član sarajevske Filharmonije.

U ovoj se prilici posebno ističu značajni uspjesi tuzlanskih gitarista, akademskih glazbenika.

Dejan Ivanović završio je glazbenu Akademiju u Zagrebu, poslijediplomske studije u Lissabonu i trenutno djeluje kao univerzitetski profesor i koncertni muzičar. Gitaristica Majda Mešić završila je Akademiju u Aachenu, Srmen Đonlagić studira u Bruxellesu, a Alen Garagić završio je Akademiju u Den Haagu i trenutno se nalazi na postdiplomskom studiju u Barceloni. Talentirani gitarist Boris Tešić sa izrazitim rezultatima pohađa Royal college u Londonu, Aleksandar Altarec završava Konzervatorij u Trstu, Elvis Sivčević u Den Haagu, a Nedim Bakić stigao je do čuvene Akademije u Chicagu gdje kao istaknuti student osvaja brojne nagrade.

To su imena samo nekih mladih tuzlanskih glazbenika koji su ponikli u ovoj sredini, koji su se obrazovali na Osnovnoj i Srednjoj glazbenoj školi, a zatim nastavili svoje obrazovanje širom Europe. O ostalima ćemo pisati nekom drugom prilikom.

Branislav ŠTUMPF

U GRADAČČU SVEČANO OBILJEŽEN JUBILEJ 100 OBLJETNICE HKD "NAPREDAK"

Osnivačka skupština HKD "Napredak" Gradačac zabilježena je daleke 1922. godine. S obzirom na tu činjenicu, Društvo već ima priliku da sa ponosom istakne svoju slavnu povijest i baštinu.

18. veljače 2000. godine održana je Obnoviteljska skupština naših Napretkovaca, od kada pišemo novu povijest našega Društva, kao podružnice Tuzla.

Slijedeći sadržaje i programe, koje je Središnjica u Sarajevu ponudila, naša je Podružnica upriličila svečanu tribinu. Tribina je realizirana 3. studenog 2002. godine, uz nazočnost preko 300 mještana: Tramošnice, Lednica, Slatine, Gradačča, mjesnih župnika, općinskih vlasti i gostiju. Svečanost je održana u prostorima župnog ureda u Tramošnici Gornjoj.

Svečanom skupu prvi se obratio gosp. fra Valerije Stipičić, kao vrsni organizator i domaćin. Predsjednik Podružnice, gosp. Miroslav Agostini, župnik u Gradačcu, obraćajući se prisutnima, iznio je glavne i temeljne činjenice iz kronologije povijesnih zbivanja i teških razdoblja, kroz koje je prolazilo Društvo u svojoj djelatnosti. HKD "Napredak", podružnica Gradačac dočekala je svoj jubilej, kao Društvo koje je

2001. godine obnovilo rad, započeo prvih godina minologa stoljeća, a prekinulo u dugom razdoblju komunističke diktature, te ratnih i poratnih godina, ima i danas niz poteškoća i ograničenih mogućnosti.

To se prije svega odnosi na ograničen povrtak i snošljivost, prije svega iz gospodarstvenih razloga i nemogućnosti zapošljavanja. Zbog toga nam nedostaje mladih, obrazovanih i sposobnih kadrova volje, htijenja, kao i duhovnog buđenja. Poruka, koju je vlč. Agostini uputio mladima, među ostalim glasi:

"Potrebna je povezanost, druženje mladih. Vi mladi morate biti aktivni. Ta aktivnost se kreće oko Vaših pitanja i problema šire zajednice: Crkve, naroda, zemlje, grada, sela, škole, radnoga mjesta, sastajališta itd. Trebate izaći sa Vašim prijedlozima. Oni su za dalji rad vrlo bitni. Dokažite da Vi niste djeca, kojima u svemu trebaju staratelji".

Čast nam je obavijestiti javnost da smo u ovoj godini, i pored objektivnih i subjektivnih, početničkih teškoća, zabilježili i neke rezultate, koji za nas nisu za potcjenjivanje, već podstrek za naredne rezultate i učinke na kulturnoj, obrazovnoj, gospodarstvenoj i široj društvenoj razini.

Podružnica je održala nekoliko sastanaka. Raspravljalo se o unutarnjim pitanjima i problemima. Podružnica je dobila svoj prostor za rad, ustupljen od Stambene zajednice, a uz posredovanje općine. Rapidno raste broj članova, članske knjižice su sve brojnije u hrvatskim domovima.

U povodu jubileja izvršena je i promocija monografije "Tramošnjački spomenar" djelo našega profesora povijesti g. Franje Kristića, a promotor je bio, također, naš uvaženi mještanin gosp. Tadija Leutar, dipl. ing. Monografija sadrži vjerska, kulturna i društvena pitanja Tramošnice, Tolise i šire kroz dva stoljeća.

HKD "Napredak", podružnica Gradačac će promicati kulturu života, traženje i stvaranje starih primjeraka običaja, kulture, skupljanje rukotvorina, raznih kućanskih predmeta, predmeta vezanih uz rad. Posebna pozornost će se obratiti na upoznavanje povijesti hrvatskoga naroda, njegovanje i čuvanje tradicije. Promicat ćemo kulturu i suradnju među kulturama, međusobnu suradnju i suživot.

Ivan CVITKUŠIĆ

Jedan dnevnik O BLEIBURŠKOJ TRAGEDIJI 1945. (III)

Fra Berislav Kalfić

12. IV. 1945.

Rano ujutro u 6,00 sati sjeli smo na stanicu u Vrpolju u vlak i krenuli za Slavonski Brod. Tu smo stigli u 8,00 sati. Odatle smo odmah pješice krenuli u Bosanski Brod. Tu smo bili sjeli u vlak i mislili smo u Derventu. Međutim, uzbuna pomete sve. Avioni. Rekoše nam da vlak neće poći, te smo onda pješice raspalili prema Koraćama. Sunce je pržilo žestoko. U mene duboke cipele i vunene čarape. Otvorile se rane na nožnim prstima. U Koraće smo stigli oko 1,00 sat po podne. Na željezničkoj postaji ostavili smo stvari i pješice krenuli prema župnom stanu u selu, gdje smo ručali, dobro se odmorili. A onda pješice na Plehan. Kroz Derventu smo prošli pred mrak. Na Plehan smo stigli, kad se već bilo dobro zanoćilo. Večera je bila osrednja. Frataru u samostanu nije bilo puno. Dobili smo 2 sobe i s mnogo slame i legli spavati. Zavio sam rane na nogama. Bole me rane.

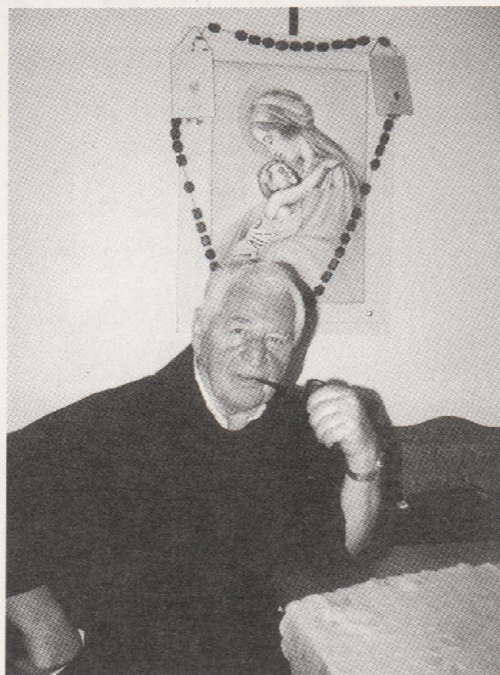
13. IV. 1945.

Ustajanje. Miruhne svi po slami. Misa. Doručak. A onda naglo pokret nazad u Koraće. U Derventu smo sjeli oko 6,30 sati pred večer u njemački transport. Teretni vlak pun municije i Nijemaca. U Lužanima zadesi nas nesreća. Četnici naidoše, raja se prestrašila. Vlak je zaustavljen pred stanicom. Četnici su na željezničkoj postaji. Zapalili su staničnu zgradu. Idu prema našem vlaku. Nekoliko ustaša, koji su bili zajedno s Nijemcima, skaču s oružjem i zamiču u šumicu. Iskočiše i dvojica naših (moje kolege), Božo Breško i Ivo Rimac, i pobjeغوše uz prugu. Njemački zapovjedni pregovara sa četnicima. Četnici traže svu municiju na vlaku. Nijemci ne mogu dati sve. I sporazumljeno je, po pola. Dok se ovdje vode pregovori, drugi četnici obilaze vlak i pitaju "Ima li tu ustaša?" Samo njih oni traže. Došli su i do našeg vagona s obje strane po jedan. Strašno bradati Šubare na glavi kao trnje-pčelinje košnice. Šmajsera uperili u nas. Rekli smo, da smo visočki đaci, i da se povlačimo pred partizanima... Otišli su dalje.

Kad je prekrcana tražena municija, tad su pustili da vlak krene. U Koraće smo stigli oko 7,00 sati na večer. Zanoćili smo malo na harmonici. Svijeta došlo prilično. I cura bilo. Pjevali smo zajedno. Pošli spavati, kad rekoše: "Četnici u blizini, opasnost!" Stvari ostavimo te prema Sijekovcima, prema Bosanskom Brodu, i "nagari". Tu u Sijekovcima smo se zaustavili. Bila je već duboka noć. Od Bosanskog Broda teški topovi pucaju u pravcu Koraća. Nebo se svijetli od njihove vatre. Zadnji koji su pristigli za nama, rekoše nam, da ustaški zapovjednik Zvonko Kuraja sa svojim ustašama odmah je krenuo iz Koraća, u pravcu četnika, da ih razbije. Legli smo na čistu ledinu pokraj pruge spavati. Topovi od Broda su prestali. Iz pravca Koraća oglasila se puščana i mitraljeska vatra, pa bombe. Vrije od pucnjave. Dakle, ustaše su stigli četnike...

14. IV. 1945.

Tek je svanulo, a mi već svi na nogama. Malo je tko spavao dobro. Neki odoše po stvari u Koraće, jer su u sinoćnoj brzini bježanja mnogi ostavili svoje stvari. Mi smo ih čekali u Sijekovcu. Nešto oko 2 sata po podne naišao

je vlak kroz Sijekovce. Tu smo se opet združili i krenuli prema Bosanskom Brodu, zatim u Slavonski Brod. Odatle odmah prema Oriovcu, kod Broda. Pravac Zagreb. Više u Bosni nema nigdje slobodnog mjesta, gdje bismo mogli doći i čekati daljnji razvoj situacije. U Oriovac smo došli pred mrak. Avioni-Hovci napadaju željezničku postaju i pucaju i bacaju bombe. Bježimo svi na sve strane. Mnogi ginu bježeći, stižu ih rafali iz aviona.

Mi, koji smo pobjegli pod vagonu, prošli smo dobro. Nitko nije poginuo. Lokomotiva je pogođena bombom od 25 kg. "Tepih" takvih bombi - nekoliko zajedno. Pruga isto oštećena. Morat ćemo čekati dulje vremena dok se to sve popravi. Mi nalazimo mjesto kod časnih sestara. Tu smo večerali. Za spavati razišli smo se, netko u kuću, netko u štalu na sijeno. S nama nije više fra Ignacije Nikolić. Produžio je s jednim vojnim kamionom za Zagreb. Naći fra Luju Ivandića i vidjeti s njim daljnje planove s nama.

15. IV. 1945.

Nalazimo se u Oriovcu. Avioni tuku žestoko. Nekoliko kuća je srušeno. U blizini kuće časnih sestara nekoliko je bombi palo. Strašno. Ostat ćemo i sutra u Oriovcu.

17. IV. 1945.

U Oriovcu smo. Avioni opet. Tuku željezničku postaju i vlakove koji prolaze. Zapalili su municiju. Čitav vlak.

18. IV. 1945.

I danas smo u Oriovcu. Ostajemo do iza podne. Oko 5,00 sati po podne krećemo prema Novoj Gradiški. Avioni se opet okomili na vlak. Pikiraju. Mitraljiraju. U Novu Kapelu smo stigli uvečer. Tu su nas avioni napali dva puta. Obadva puta smo morali skakati iz vagona i bježati. U Novoj Kapeli smo noćili u vagonu.

19. IV. 1945.

Krećemo k Novoj Gradiški. Aviona nije bilo. Pravo čudo. U Gradišku smo stigli oko 7,30 sati ujutro. Odatle smo sa stanice krenuli na Cerik u franjevački župni stan. Tu smo ručali. Navečer oko 6,00 sati opet smo se vratili na stanicu u Novu Gradišku i sjeli u vlak. Cijelu noć smo proveli u vagonu na stanici. S nama je

fra Tvrtko Gujić. On nas je preuzeo od fra Ignacija Nikolića u Oriovcu da on od sada bude s nama i vodi nas.

20. IV. 1945.

Na putu smo za Okučane. Donje Rajiče smo prošli i stigli oko 4,20 sati u Gornje Rajiče. Ovdje smo odsjeli i ponešto založili jela. Avioni su se pojavili. Mitraljirali su prugu. Bacali su i bombe. Dva vagona su raznesena. Trajalo je njihovo divljanje sve do večeri. U vlaku smo jeli. Kasno uvečer krenuli smo u Kutinu.

21. IV. 1945.

U Lipovljanima smo dočekali ranu zoru. Krećemo pješice za Kutinu. Opet avioni. Tuku stanicu. Tri aviona. Mi moramo preko jednog polja pretrčati, da bi se domogli šumice, koja je bila u blizini. Upravo nadomak šumice avioni se stvorili povrh nas. Pikirali su i bacili bombe. Bilo je strašno. Mislio sam da je vječnost i da nikad neće prestati njihovo divljanje. Srećom, nitko od naših nije poginuo. Hvala Bogu! Taj dan bio je posve njihov. Teškom mukom stigli smo u Kutinu. I tu opet ista pjesma. Avioni, bombardiranje grada. Večeru smo dobili od predsjednikove žene. Predsjednik grada otišao je s ustaškim zapovjednicima obilaziti položaje oko grada. Mi se razdijelili po kućama za spavanje.

22. IV. 1945.

Dan je osvanuo s pljuštanjem kiše i velikim vjetrom. Tu sam zapazio nešto neobično - drva se ne lože u ovom mjestu. Plinom se služe svi. On dolazi iz Zemlje. Naš nekoliko župnik je odabrao i dao nam svoju sobu za spavanje. Kako je bila nedjelja, išli smo na misu. Bili smo samo do pola mise i do polovice je otpjevali. Druga polovica je ostala - dobili smo nagli pokret. Što prije na željezničku postaju Kutina. Na stanici velika gužva. Partizani nadiru od Kutine, odnosno već su pred Kutinom. Tko je mogao uhvatiti mjesto u vlaku, taj je otišao, a tko nije, ostao je. Vlak je krenuo oko 2,00 sata po podne. U Sesvetama smo se opet sastali s fra Ignacijem Nikolićem i krenuli zajedno. U Zagreb smo stigli u 9,45 sati. Fra Ignacije nam je osigurao konak na Kaptolu kod fratara. Kako nije bilo tramvaja, krenuli smo pješke na Kaptol. Tu smo dobili i večeru, veoma dobru. Kruh i vino. Špek i šunka bile su iz naše zalihe. Kruha je bilo koliko je tko htio, a i vina pogotovu. Cilj je, dakle, postignut. U Zagrebu smo. Što će biti dalje s nama, vidjet ćemo sutra.

23. IV. 1945.

Prvi dan u Zagrebu, glavnom gradu naše Države Hrvatske. Rano ujutro trebali smo ići u Remete, međutim, taj nam je planirani pokret razbijen, jer se fra Mijo Đeno pobrinuo, te nam našao mjesto kod "Ustaške mladeži". U nastambu smo došli pred sami mrak, a pošli smo s Kaptola oko 8,00 sati. Spavanje na podu. Nije bilo dobro.

24. IV. 1945.

Ustali smo neispavani. Na doručak smo opet otišli na Kaptol. Tu smo ostali sve do iza podne, a onda smo otišli pred zgradu ustaškog zapovjedništva. Tu smo izvadili sebi karte, da možemo ručati i večerati u restoranu "Croatia". Za doručak se treba snalaziti kako tko zna, svatko za sebe.

Nastavit će se...

Tuzlanska i bosanska epizoda dr. Ive Pilara (1905.-1920.), VII. BORAVAK U TUZLI

Piše: Anto CIGELJEVIĆ

Dr. Ivo Pilar po dolasku iz Tuzle u Zagreb, 12. rujna 1920.

okupilo eminentno društvo hrvatske bosanske inteligencije, vođeno nadbiskupom Stadlerom i njegovim pomoćnikom biskupom Ivanom Šarićem. Tom je prigodom odlučeno utemeljenje vjersko-kulturne organizacije, kojoj bi dali ime Hrvatska narodna zajednica. U tu je svrhu bio utemeljen tzv. Odbor šestorice, sastavljen po ključu predstavnika svakoga tadašnjeg okruga. U odbor je ušao i dr. Pilar.

Naslovnica drugog sveska Godišnjaka, nedavno izašlog u izdanju Instituta društvenih znanosti u Zagrebu koji nosi ime dr. Ive Pilara. Autori u ovom broju su: Zoran Grijak, Božidar Jančević, Bosiljka Janjavtović, Miro Kolar, Srećko Lipovčan, Stjepan Matković, Dragutin Pavličević i Vlado Šakić

Konstituirajuća sjednica Središnjeg odbora HNZ-a održana je 24. veljače 1908, a njegova prva radna sjednica od 22. do 25. veljače te godine. Pilar je izabran za člana Središnjeg odbora i ujedno za predsjednika Okružnog odbora Donja Tuzla. Tako se aktivno uključio u politički život Hrvata BiH početkom prošloga stoljeća dok još nije navršio ni trideset godina, zamišljajući ulogu HNZ-a i njegova vodstva kao ekonomsko, socijalno i kulturno podizanje Hrvata katolika u BiH. Budući da je, za razliku od drugih, bio mlad, Pilar je ipak, tek tijekom vremena, zorno uvidio pravi politički položaj Hrvata te se našao u njegovu sljedećem kritičnom trenutku.

Deset je godina bio zastupnikom tuzlanskoga kraja u Saboru Bosne i Hercegovine, od 1909. do 1919, i od 1918. političkim predstavnikom Hrvata u BiH, zauzimajući se za državno-pravno preuređenje Austro-Ugarske Monarhije. Glede toga, u Tuzli je ostao zapamćen po nekoliko stvari. Prvo, iznimno je dobro surađivao sa tadašnjim gradonačelnicima - predsjednicima grada Tuzle Ibrahimom-begom Jašargićem i Osmanom Vilovićem. Godine 1913, sa kolegom je, također, uglednim odvjetnikom i doktorom prava Viktorom Jankijevićem utemeljio Hrvatski dom, krovnu instituciju Hrvata tuzlanskoga kraja. U borbi s protivnicima Monarhije nije pravio kompromis i zastupao je ideju ujedinjenja hrvatskih krajeva u posebnu političku jedinicu u okviru Austro-Ugarske. Na dan sarajevskog atentata na austro-ugarskog prestolonasljednika, nadvojvodu Franju Ferdinanda, 28. lipnja 1914. u Tuzli je organizirao i predvodio prosvjedne demonstracije, uz one u Sarajevu najveće u BiH, u znak potpore Vladi u Beču. Formirao ih je u Kreki, zapadnom radničkom predgrađu Tuzle. Bila je to tužna povorka, slična pogrebnoj. Ona se kroz grad kretala mirno, a iza nje su išli demonstranti. Priključili su joj se mnogi građani. Na njezinu je začelju bilo i onih koji su, bučno negodujući protiv atentata u Sarajevu, pozivali građane da tuku protivnike Austro-Ugarske. Ta je skupina u istočnome dijelu grada polupala prozore na kućama protivnika austrougarske pravce. Tukli su, u prolazu, građane za koje su znali da su protu-austrofilii. U demonstrativnoj se povorci isticala ona skupina ljudi koje je dr. Pilar otprije predvodio. Najviše ih je bilo u Binertovoj ulici, upravo ispred kuće dr. Pilara.

Dr. Pilar je radio, pomagao, podizao. Uzalud! Nevidljive, nerazumljive i nepremostive zapreke ispriječile su se, kaže, između njega i bilo kakvoga znatnijeg uspjeha. Zato je digao ruke od usrećivanja naroda kao nezahvalnog posla, te je još u početku, živeći i radeći u Tuzli, napisao i objavio čitav niz rasprava i osvrtu na hrvatskom i njemačkom jeziku u Sarajevu, Osijeku, Zagrebu i Beču. Već 1906. u sarajevskom je Osvitu tiskao zapažen tekst na temu "Kako sada misle u Ugarskoj", a godinu dana kasnije, 1907. u Hrvatskom Dnevniku, Sarajevu, "Tajanstvenost pravila Hrvatske narodne zajednice".

(Nastavit će se)

ŠKOLSKI CENTAR U ŽABLJAKU

Ova školska zgrada od koje su mnogo očekivala djeca Žabljaka, a i cijela Usora, opremljena oko 90%, zjapi prazna i neiskorištena. Političari i izvođači se "tjeraju po sudu", sve u interesu prolongiranja, a najviše na štetu đaka cijele Usore. Narod Žabljaka (a posebno djeca) volio bi da ona proradi, ali je škola "Kulin Ban", zahvaljujući politici naših ljudi, za đake Žabljaka izgubljena.

U Usori je 24. srpnja 1999. godine bilo izuzetno svečano jer je tog dana preuzvišeni banjalučki biskup dr. Franjo Komarica blagoslovio kamen temeljac ovoga školskog centra. Naime, u usorske naselje Žabljak, koji se nalazi u izuzetno lijepom položaju, polaganjem kamena temeljca, otpočelo se s gradnjom Katoličkog školskog centra. Od ovoga se "katoličkog" odustalo, da ne bi neke iz bivšega sistema boljela glava i da se lakše pristane na izgradnju ovoga objekta.

Vratimo se još svečanosti polaganja kamena temeljca. Bilo je dosta učenika, budućih polaznika ove škole. Ovu svečanost uveličali su osobni izaslanik Ante Jelavića tada g. Damir Ljubičić, ispred Vlade Ze-DO županije doministar obrazovanja i kulture g. Zvonimir Lukačević, zamjenica ministra MUP-a Ze-DO županije gđa Ružica Jukić-Ezgeta, izaslanik g. Zubka g. Perica Jukić, Ivo Lozančić i Drago Dragičević, načelnik općine Doboj-Jug dr. Hasan Škiljo, načelnik općine Tešanj dipl. ing. Fuad Šišić, i g. Ante Raguž iz HPT Središnja Bosna.

Gradnja ovoga objekta od velikog je značaja ne samo za brojne usorske Hrvate i školarce, nego i za sav hrvatski-usorski puk, ali i Hrvate iz drugih krajeva Bosne i Hercegovine. Gradnja ovakvog objekta znači otvaranje perspektive za svjetliju budućnost, zapošljavanje kadrova, sprječavanje iseljavanja Hrvata sa usorskoga područja, ali i moguću povratku, onih koji su radi školovanja djece i njihove budućnosti napustili ove prostore. Boli me jedna činjenica. Zašto mali broj političara Usore koji prije otvaranje nove škole ne razmisle o činjenici odljeva naših učenika u druga mjesta Bosne i Hercegovine, Hrvatske, a vjerojatno kasnije i u druge zemlje Europe. Podržavaju li ovu činjenicu današnji političari i na taj način žele odljev našega stanovništva sa terena ove općine. Jesu li svjesni činjenice njihova negativna utjecaja na susjedna mjesta gdje žive Hrvati, a željeli bi se okupiti oko ovoga školskoga centra (Doboj, Tešanj, Teslić, Jelah). Moglo bi se učiniti da Hrvati iz ovih mjesta dolaze u ovu školu stjecati znanje. Upravo me pitaju Hrvati iz ovih mjesta: "Zašto ne proradi ovaj Školski centar, i, ako ne proradi, mi ćemo seliti odavde". Tko je kriv za ovo što se pomalo već događa, a, ako se ovako nastavi, iseljavanje će biti učestalije.

Mi smo je Hrvati i izgradili, ali politika hrvatskih stranaka u Usori ne želi da proradi. Pametni se i razumni pitaju kuda to sve vodi. Tako oko 2400 m² zjapi neiskorišteno, iako nedostaje još samo oko 70.000 EU da djeca krenu. U pitanju nije novac, premda se općinari pravdaju da nema novca. Novca ima, ali nema dobre volje kod njih da se škola osposobi. Ovo bi bio školski centar Usore, u kojem bi

Školski centar u izgradnji, fotograf. 1999. god. od Ivana Ravlića, župnika u Žabljaku.

mjesta našla sva djeca koja žele. Zanimljivo je spomenuti da nitko nikoga ne poziva na odgovornost što je uzalud utrošeno oko 600.000 EU. Sadašnji općinari bi najradije promijenili njenu namjenu, ali valjda će imati toliko morala i poštenja da se to neće desiti. Da paradoks bude veći, ovi današnji političari, koji su na vlasti u općini, obećale prije dvije godine u Župskome uredu u Žabljaku, gdje nas je bilo oko 10 osoba, među njima i Načelnik sadašnji općine, da će škola proraditi za dva mjeseca. Obećanja su pala u vodu, moral zatajio, obraz nije pocrvenio.

Ima još paradoksa: blizu ove skoro završene škole stoji potpuno završen Dom zdravlja. On je završen prije godinu dana, a nije proradio. Liječnici traže posao, narod traži liječnike, objekt je završen, a ne radi. Lokalizmi su u pitanju, mali broj ljudi gleda svoje osobne interese, a ne gleda se opće dobro Usore. U pitanju je moral, pravo i kultura pojedinaca, a to je ono što je doživjelo degradiranje u cijeloj Bosni i Hercegovini.

Došlo je vrijeme da se otvoreno o ovoj školi raspravlja i diskutira. Što više, sva je prosvjeta (koliko mi je poznato) u Usori za ovu školu, čak i Ministarstvo Ze-Do kantona je podržava (o tome imam dokaze), ali općinske vlasti Usore ne žele o ovome slušati čuti. Ministar za obrazovanje, nauku, kulturu i sport gosp. Čosović Ferid piše Vladi Republike Hrvatske "kako ovaj Kanton nije u mogućnosti sam izgraditi i obnoviti spomenutu školsku zgradu, te se obraćamo Vama u nadi da ćete prihvatiti naprijed predloženo. Vi znate da je ovaj Kanton u proteklom ratu pretrpio strašna razaranja u kojima su stradale i školske ustanove. Nama ovaj školski objekt treba za opstanak Hrvata na ovim prostorima i upravo smo zbog toga kandidirali ovaj projekt. Srednja mješovita škola radi u zgradi osnovne škole (misli gospodin Ministar na školu u Sivši), što opet ne zadovoljava propisane standarde za rad srednjih škola".

Dakle, potvrđuje se činjenica da je školski objekt u Sivši zastario, zgrada je svoje vrijeme istrošila, više nije za uporabu. I ako se upotrebljava samo je na štetu djece, uspjeha u nastavi. U cjelovitosti se ne može ni blizu provesti ono što moderno školstvo insistira i traži. Ako muslimani vide, iz gore citiranog, da je ovaj objekt bitan za opstanak Hrvata na ovim prostorima, a političari naši ne vide, onda se zbilja isti trebaju upitati kuda ta i takva njihova politika vodi. Ne, sigurno, pravim putem, a najmanje u korist Hrvata Usore i šire. Kod većine poli-

tičara, bitno je neka se radi pa sve makar šepalo, pojedinci se ne smiju izreći, boje se otkaza s posla. Slijepi posluš cvate, samo škola, ako ćemo biti iskreni, stagnira. Stručnosti u školi nimalo nema, minimum je stručni - srednjih škola zbog manjka prostora i neuvjetovanosti prostora, nehigijenskih uvjeta u pojedinim radnim odjeljenjima.

Više je nego žalosno da jedan ministar (musliman) gleda ovako daleko u interesu hrvatskog naroda u Usori, a naši političari sprječavaju da proradi nova škola. Muslimani me pitaju kada će početi škola u Žabljaku. Teško mi je reći: "Zbog nesloge Hrvata, ne zna se".

Na ovaj način želim probuditi savjest onih najviših da ozbiljno razmisle o ovome rijetko nečuvenom događaju. Škola je unutra u najljepšem redu, nije još urađena fasada i grijanje, ali radijatori čekaju, javilo bi se još donatora koji su mi obećali da su spremni pomoći. Obraza radi, ne mogu ih pozvati na pomoć jer načelnik općine ne želi dati zeleno svjetlo za rad. Iz kojega razloga ne zna se, vjerojatno podliježe nekolicini osoba koje gledaju svoje, a ne opće interese, i tako se stvar oko škole ništa ne mijenja. Naprotiv, škola kako već čeka useljenje djece dvije godine, počela je propadati. Troškovi propadanja cijene se za ovo kratko vrijeme oko 20.000 EU. Vjerojatno će netko od vrhova postaviti pitanje odštete zbog čekanja, netko bi tu štetu trebao nadoknaditi. Mnogi prozori su polupani, brave i ključevi otuđeni, vlaga počela prodirati, sve zbog malih nedovršenih sitnica, koje mnogo znače. U sve ovo malo nade ulijeva moj susret (oko 20. prosinca 2002. godine) sa članom Predsjedništva gosp. Draganom Čović. Sa situacijom oko škole upoznat je i predsjednik HDZ gosp. Bariša Čolak. Ovih dana očekujem dolazak ovih dvojice predstavnika Hrvatskoga naroda u BiH u koje vjerujem da će riješiti "gordijski čvor" na korist ovoga naroda i šire okolice. Za iduću školsku godinu već se prijavljuju škole za rad, za školsku godinu 2003/04. u Ministarstvo za školstvo u Ze-Do kanton.

Postavljam si pitanje što ćemo mi prijaviti u Usori. O tome nitko ništa ne razmišlja, a posebno ne oni koje to najviše treba tangirati. Kao da je nekome svejedno, gdje će naša djeca ići u školu, ili se možda razmišlja o iseljenu. Školu je spremna podržati i Vlada Hrvatske kao i drugi mnogi čimbenici. Nadati se je da će razum prevladati nad egoizmom, da će ljubav prema djeci nadjačati naše uske poglede.

Ivan Ravlić, župnik u Žabljaku u Usori

RODOSLOV ZA 300 GODINA

Nikola Veselčić, pravnik i zaposlenik iz sela Srednja (nekada hrvatska) Špionica izradio je rodoslov obitelji Veselčić, koji datira od 1686. godine. Obitelj Veselčić izrodila je do sada blizu 1.000 članova.

Njena pradomovina je Dalmacija

Zaista je zanimljiv naum jednog žitelja i pravnik po struci iz sela Srednja Špionica, općina Srebrenik. Nakon 3,5 godine upornog traganja i putovanja, isčitavanja crkvenih i drugih knjiga, razgovora sa svećenicima u pojedinim župama, starijim osobama, etnografima i drugim školovanim osobama, Nikola Veselčić je mogao otiskati, u obliku plakata veličine 185 x 65 cm, rodoslov svoje obitelji.

Rodoslov, što je prava rijetkost u našim tradicijama, Nikola Veselčić, rođen 1958. godine u Srednjoj Špionici, od oca Mate i majke Franjke (rođene Matijević), urađen je od 1686. godine, znači za više od 300 godina, iliti šest ili sedam generacija. Počinje od predaka djedova po imenu Mijo i Manda. Začeti su negdje u Dalmaciji, u kršnom kamenu, oko Dubrovnika, Splita... U rodoslovu obitelji Veselčić, Nikola je uspio upisati 915 osoba. Rodoslov je štampala štamparija "Grafam" iz Brčkog.

TEMELJ - CRKVE KNJIGE

U izradi rodoslova svoje obitelji Nikola Veselčić se najviše koristio crkvenim knjigama krštenih, vjenčanih i umrlih od 1742. godine koje su se vodile za župu Bijela (Bosanska Bijela), a danas se čuvaju u Franjevačkom samostanu u Tolisi, općina Orašje. Zatim crkvenim knjigama od 1865. do 2002. godine koje se nalaze u župi Špionica, te knjigama "Stanje duša" koje se vode za župu Špionica. Zato je autor rodoslova Nikola Veselčić najviše zahvalan svećenicima u Tolisi i Špionici fra Valeriji Stišić.

U Ljetopisu fra Nikole Lašvanina, iz "Dekreta kralja Stjepana Tomaševića", špionički rodoslovac je pronašao prapočetak svoje obitelji, iz tog teksta citiramo:

"U našem gradu Konjicu 1446. godine, na našem općem Saboru, sastali su se naši vjerni prelati, velikaši, vojvode, i vlastela, te izabrani plemići svih župa našeg kraljevstva i naše države. Nakon dužeg truda oko toga kako da se sačuva kraljevstvo, spomenuta vlastela iznijela su i predložila neke članke. Među učesnicima općeg sabora pominje se i Luka Veselčić, vojvoda područja u Dalmaciji".

RASUTI PO BALKANU

Nije samo obitelj Veselčić, Veselčić, bježala ispred puške i handžara. Poznato je iz brojne literature da su mnogi Hrvati tuzlanske župe Soli,

pa Posavine, Krajine, po porijeklu iz Dalmacije. U izradi rodoslova obitelji Veselčić, Nikola Veselčić se koristio uspješno i drugom povijesnom literaturom. To se odnosi na knjigu "Bosanska kraljevina u prelomnim godinama 1443. - 1446. godina", pa o Kačićevoj pjesmi o Lukši Veselčiću, popisu Dubrovačke Republike, župi Konavle, gdje se spominju prezime Veselčić. Andrija Nikić, u Povijesti franjevačkog samostana Zaostroga spominje ovo prezime. Ime Jakov Veselčić, kao svjedok, Petar Veselčić iz okolice Karlovca, spominju se u Rječniku hrvatskog ili srpskog jezika izdatog od Jugoslovenske akademije znanosti i umjetnosti izdatog u Zagrebu 1967. - 1971. godine. U selu

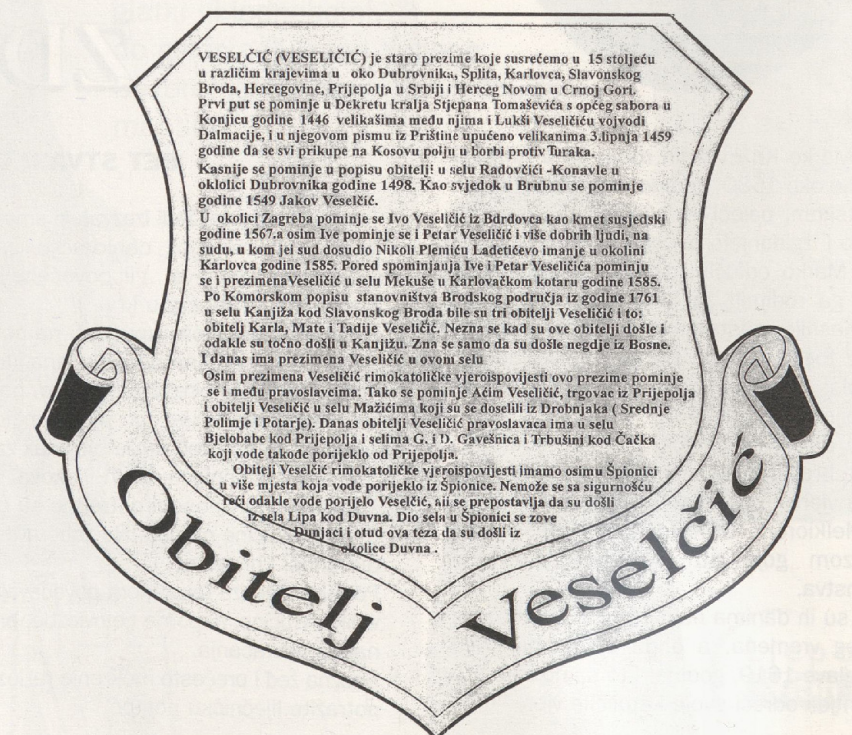
Kanjža kod Slavonskog Broda su bile tri obitelji Veselčić.

Prezime Veselčić, pokazuju to pismeni dokumenti, spominje se vrlo često i među pravoslavcima iz okoline Prijepolja, Čačka...

Najkonkretnije za obitelj Veselčić iz Srednje Špionice misli se da je doselila iz sela Lipa kod Duvna. Jer dio sela Špionica i danas nosi naziv Duvnjaci.

Nikola Veselčić je sudionik Domovinskoga rata i danas je uposlen u vojsci Federacije u Orašju. Radi na rodoslovima obitelji Matijević, Marković, Pavlović i Andrijević. Piše kroniku Srednje Špionice, te stare igre i jela iz ovoga kraja.

Mato BIKIĆ

VESELČIĆ (VESELIČIĆ) je staro prezime koje susrećemo u 15 stoljeću u različitim krajevima u oko Dubrovniku, Splitu, Karlovcu, Slavonskog Broda, Hercegovine, Prijepolja u Srbiji i Herceg Novom u Crnoj Gori. Prvi put se pominje u Dekretu kralja Stjepana Tomaševića s općeg sabora u Konjicu godine 1446. velikašima među njima i Lukši Veselčiću vojvodi Dalmacije. U njegovom pismu iz Pristine upućeno velikašima 3. lipnja 1459. godine da se svi prikupe na Kosovu polju u borbi protiv Turaka.

Kasnije se pominje u popisu obitelji u selu Radovčići - Konavle u okolicu Dubrovnika godine 1498. Kao svjedok u Brušnu se pominje godine 1549. Jakov Veselčić. U okolici Zagreba pominje se Ivo Veselčić iz Bardočeva kao kmet susjedski godine 1567. a osim Ivo pominje se i Petar Veselčić i više dobrih ljudi, na sudu, a kom je sud dosudio Nikoli Plemiću Ladetićevo imanje u okolini Karlovca godine 1585. Pored spominjanja Ivo i Petar Veselčića pominju se i prezimena Veselčić u selu Mekuše u Karlovačkom kotaru godine 1585. Po Komorskom popisu stanovništva Brodskog područja iz god. 1761. u selu Kanjža kod Slavonskog Broda bile su tri obitelji Veselčić i to: obitelj Karla, Mate i Tadije Veselčić. Nezna se kad su ove obitelji došle i odakle su točno došli u Kanjžu. Zna se samo da su došli negdje iz Bosne.

I danas ima prezimena Veselčić u ovom selu. Osim prezimena Veselčić rimokatoličke vjeroispovijesti ovo prezime pominje se i među pravoslavcima. Tako se pominje Adam Veselčić, trgovac iz Prijepolja i obitelji Veselčić u selu Mažićima koji su se doselili iz Drobnjaka (Srednje Poljme i Potarje). Danas obitelji Veselčić pravoslavaca ima u selu Bjelobabe kod Prijepolja i selima G. i D. Gavešnica i Trbušini kod Čačka koji vode takode porijeklo od Prijepolja.

Obitelj Veselčić rimokatoličke vjeroispovijesti imamo osim u Špionici i u više mjesta koja vode porijeklo iz Špionice. Nemože se sa sigurnošću reći odakle vode porijeklo Veselčić, ali se prepostavlja da su došli iz sela Lipa kod Duvna. Dio sela u Špionici se zove Duvnjaci i otud ova teza da su došli iz okolice Duvna.

ČASNE SESTRE KLARISE POLOŽILE ZAVJETE

Dana, 21. studenoga 2002. godine dvije časne sestre u Redu siromašnih sestara sv. Klare u Požezi položile su svoje svete zavjete u Samostanu Svete Klare. U nedovršenoj samostanskoj kapeli, prilikom svečanog misnoga slavlja koje je predvodio požeški biskup mons. dr. Antun Škvorčević, sestra Kristijana (Žana Tutić) položila je vječne, doživotne zavjete. Moto je bio na njenoj spomen-sličici "Milina mi je biti u Božjoj blizini, imati sklonište svoje u Gospodinu"! (Ps. 73,28), a s. Rahela prve privremene zavjete.

Požeški biskup, u konceleciji sa preč. Nikolom Jušić, povjerenikom za klauzurne redovnice, msgr. Vjekoslav Marić, župnik u župi sv. Leopolda Mandića, na čijem je prostoru

samostan, te još nekoliko svećenika i redovnika, među njima i moja malenkost, istaknuo je kako smo svjedoci posebnog događaja i predanja ovih sestara Bogu i njihova služenja u

njegovu slavu. Ove sestre svojom molitvom puno znače za Hrvatsku pa i šire jer svojim molitvama izmoleće više milosti za sve ljude. Taj događaj dubokih dimenzija kojem su sudjelovali brojni vjernici, kako je rekao biskup, događa se na spomendan prikazanja BDM u hramu. Ove sestre se, također, prikazuju Bogu u ovome hramu da, ostajući u svijetu, u strogoj klauzuri, mole za svijet. Prikazuju cijelu sebe i sve svoje. Svoja obećanja su učinile pred Časnom majkom s. Celinom Princip rođenom u Dervent-skome kraju. Sestre Klarise su u svojoj blagovaonici pripremile ručak, koji je protekao u lijepej atmosferi i ugodaju.

Ivan Ravlić,
župnik u Žabljaku

MUČENIK

ČESTITKA HRVATSKOME GLASNIKU SAMOSTAN M. B. BISTRICKE I BL. ALOJZIJA STEPINCA Marija Bistrica, 27. 1. 2003.

*Već je prošlo deset punih ljeta
otkad Glasnik svijetom šeta.
Nek podupre ga ruka Sveta
i dobrih suradnika vrlo četa.*

Poštovani gospodine Juraju,
Vama i svim Vašim sadašnjim i nekadašnjim suradnicima, koji su ostavili svoj trag u desetogodišnjem izlaženju "Hrvatskog Glasnika" župe Soli, iskreno čestitamo i želimo još mnogo godina sretnog i blagoslovljenog izlaženja na dobro hrvatskog i svih naroda tuzlanskog kantona.

Pratimo Vaš život i rad svojom molitvom
Sestre karmelićanke iz Marije Bistrice
S. Marija Gabrijela Batelja

ZDRAVLJE

PET STVARI O ŽEĐI

- * Normalan osjećaj žeđi izazvan je smanjenjem volumena krvi zbog dehidracije (znojenja, povraćanja, proljeva...) ili povećane koncentracije soli ili šećera u krvi.
- * Pretjerana žeđ može upućivati na neliječenu šećernu bolest. Znatno povećana glukoza u krvi uzrokuje, procesom osmoze, povećano izlučivanje tekućine iz tijela mokraćom. Također, snažna žeđ može biti znak zatajenja bubrega i nuspojava nekih lijekova.
- * Zdravoj odrasloj osobi potrebne su otprilike tri litre tekućine na dan. Ne zaboravite da se dio unosi i hranom.
- * Potrebe tijela za tekućinom povećavaju se za velikih vrućina, naporne tjelovježbe, proljeva i nakon povraćanja.
- * Snažna žeđ i prečesto mokrenje razlozi su da potražite liječničku pomoć.

NEKA SU JELA "PAMETNIJA"

Namirnice posebno poticajne za mozak:

Riba - srdela, skuša i tuna bogate su omega-3 masnim kiselinama, ključnim za održavanje mozga u formi. Jedite ribu triput na tjedan.

Povrće - posebno mrkva, brokula i zelje obiluju antioksidantima koji brane mozak od pogubnog učinka slobodnih radikala. Uvrstite povrće u barem dva dnevna obroka.

Žitarice - stabiliziraju količinu šećera u krvi osiguravajući mozgu stalnu opskrbu energijom. Trebale bi biti na tanjuru dvaput dnevno. Najbolji su proso, ječam i smeđa riža.

Vitamini - usporavaju odumiranje moždanih stanica. Provjerite dobivate li s hranom preporučene dnevne doze vitamina C, A, E, B1, B2, B12.

MED - PRIRODNI ČUDOTVORAC

Već nekoliko tisućljeća poznato je da med pridonosi besprijekornom izgledu kože. Glukoza iz meda poboljšava sposobnost kože da veže vodu, enzimi se brinu za bolju prokrvljenost, amino-kiseline omogućuju brzo obnavljanje stanica.

No, to još nije sve. Med sadrži i vitamine skupine B kao i vitamine C, E i K, dok su elementi u tragovima (željezo, mangan, bakar) potrebni tijelu za stvaranje krvi i opskrbljuju krv kisikom.

Minerali (natrij, kalij, kalcij, magnezij) smiruju kožu, a med sadrži i sastojke koji sprječavaju upale, pa stoga med pripomaže bržem zarastanju manjih rana.

Sredstva za njegu na bazi meda mogu se spraviti kod kuća, a sve dodatke možete nabaviti u ljekarni ili biljnoj ljekarni. Za pripravljanje rabeite prirodni čisti med jer on sadrži sve hranjive sastojke.

Želite li, međutim, postići brzu regeneraciju i izbjeći prve znake starenja preporučuje se kura ampula koje se piju. Uz med, one sadrže i druge visokovrijedne sastojke iz pčelinjih proizvoda (matičnu mliječ, pelud, propolis), a uz to i aminokiseline, vitamine (B-kompleks, E, A) minerale i elemente u tragovima, te ugljikohidrate i masti, a sve to zajedno poboljšava prokrvljenost i potiče samoozdravljenje kože.

PUŠENJE "KUHA" TJELESNE BJELANČEVINE

Oblik nikotina, nornikotin, može u pušača povećati rizik obolijevanja od dijabetesa, raka i Alzheimerove bolesti te pojačati zdravstveno štetne učinke starenja. Nornikotin trajno i nepovratno mijenja tjelesne bjelančevine, i to na način koji neodoljivo podsjeća na kuhanje. Riječ je o istom procesu zbog kojeg se kvare namirnice ili šećer "zagori" na vatri, tvrde znanstvenici sa Sveučilišta La Jolla.

OBNOVA SRCA MATIČNIM STANICAMA

Na najvećem svjetskom susretu kardiologa održanom nedavno u Chicagu, znanstvenici su objavili dostignuća koja obećavaju mogućnost obnove srca oštećenog infarktom, i to pomoću matičnih stanica samog pacijenta.

Već su prijašnji pokusi pokazali da se životinjska pomoću matičnih stanica uzetih iz koštane srži može uspješno zamijeniti srčano tkivo oštećeno srčanim udarom. Sada je to potvrđeno i pokusima na skupini od 14 ljudi. Za samo nekoliko tjedana srce ispitivanja je imalo bolju moć stezanja, povećavajući optok krvi po organizmu. U skoroj budućnosti planiraju se pokusi na većoj skupini pacijenata.

Druga grupa znanstvenika došla je pak do saznanja kako se može potaknuti rast krvnih žila koristeći ljudsku kožu. To bi moglo koristiti pri operaciji premoščivanja. Zasad su pokusi napravljeni samo na životinjama, a ubrzo bi trebali biti nastavljeni i s ljudskom kožom.

SNAŽNIJE SRCE

Kad srce izlažemo umjerenom naporu, pospješuje se optok krvi u arterijama, a organi dobi-

vaju više kisika. Srce postaje učinkovitije - obavlja isti posao otkucavajući sporije i izloženo je manjem naporu. Umanjujući čimbenike rizika kao što su povećana količina kolesterola u krvi i stvaranje ateroskleroznih naslaga u krvnim žilama, redovita tjelesna aktivnost upola smanjuje rizik od krvožilnih bolesti kao što su infarkt srca i moždani udar. Već nakon tri do šest tjedana vježbanja mogu se zapaziti blagotvorni učinci na organizam. No, potrebno je ustrajati i vježbati redovito.

SKENIRANJE ŽILA SPAŠAVA ŽIVOTE

Znanstvenici tvrde da bi skeniranje krvnih žila muškaraca starijih od 65 godina moglo spasiti mnoge živote. Tako bi se, naime, na vrijeme opazila ispućenja (aneurizme) na aorti, čije je pucanje jedan od glavnih uzroka smrti starijih muškaraca.

Tim britanskih znanstvenika ispitao je 67.800 muškaraca i operirao one s aneurizmom većom od 3 cm. Rezultat je 52% manje umrlih nego da nije bilo pravodobne intervencije.

GINEKOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE "MEDIC"

Prof. dr. Nisveta Alispahić
specijalista za ginekologiju i akušerstvo

U Ginekološkom savjetovalištu "Medic" prof. dr. Nisvete Alispahić možete obaviti: ginekološki pregled, kontrolu trudnoće, ispitivanje i liječenje neplodnosti, dijagnostika (ultrazvuk, PAPA, kolposkopija, spermogram, test na trudnoću, pregled vaginalnog sekreta).

Ginekološko savjetovalište radi ponedjeljkom srijedom i petkom, od 9 do 12 i 17 do 19 sati, a subotom od 9 do 13 sati.

Na telefone
061/149-514 i 217-927
možete zakazati posebno vrijeme samo za vas.
Tuzla, Batva, Ive Andrića br. 11.

Nezaobilazni mantili

Sa štampanim uzorkom,
glatki ili jednobojni,
do gležnja ili iznad koljena.
Bezbroj je varijacija na vječnu temu
mantila

Ljepota
Vitin stil

IN MEMORIAM

TUŽNO SJEĆANJE

RATKO KRSTIĆ
02. 02. 1991 - 02. 02. 2003.

Hvala ti za uspomene.
TVOJI NAJMILIJ

TUŽNO SJEĆANJE

RAFO (MIJO) ANTUNOVIĆ
03. 01. 2001 - 03. 01. 2003.

U tome mirnom snu neka te prate naše misli, ljubav i sjećanje. Nikada nećemo zaboraviti tvoju dobrotu i plemenitost.
TVOJE: sestre Janja i Milica, zet Anto i Ljupko sa svojim obiteljima.

S LJUBAVLJU I POŠTOVANJEM
stric Božo, strina Tonka, Eva i Nikola

TUŽNO SJEĆANJE

MAZIĆ ŠIMO
veljača 1976.

Uspomene i sjećanja na vas, živjet će dok postoje oni koji vas vole.
OBITELJ Janje Mazić i Delfe Banović

TUŽNO SJEĆANJE

MAZIĆ VLADIMIR
veljača 1993.

TUŽNO SJEĆANJE

27. siječnja 2003. godine navršilo se 11 godina od smrti drago nam supruga, oca, brata, strica, djeda i ujaka

RAFAEL (IVO) BANOVIĆ

S ljubavlju i poštovanjem čuvamo uspomenu na tebe i tvoj dragi lik.
TVOJI: supruga Katarina, sinovi Ivica, Žarko i Mirko, kćerke Marija, Jelena, Janja i Snježana, sestre Jelena i Manda, kao i ostala mnogobrojna rodbina.

TUŽNO SJEĆANJE

Dana, 23. veljače 2003. godine navršava se 40 tužnih dana od smrti našeg

TOMIĆ (IVO) ZORAN

U tišini vječnog mira neka te prate naše molitve, ljubav i naša sjećanja.
TVOJI NAJDRAŽI: otac Ivo, majka Ruža, brat Željko, nevjesta Barbara, sestra Zorica, zet Milorad, sestrić Antun, sestričina Nataša i baka Lujka.

TUŽNO SJEĆANJE

povodom pet godina smrti

ŠIME MADŽAREVIĆA

Nedostaje nam tvoja ljubav i tvoj glas, ali znamo i osjećamo da si uvijek tu između nas i ostat ćeš s nama za sva vremena.
Tvoji: Braća, sestre, sestrići i sestrične.

TUŽNO SJEĆANJE

Dana, 24. veljače 2003. godine navršavaju se tri godine od smrti naše drage, plemenite i dobre supruge, majke, svekrve i bake

KATE (rod. PERIĆ) TADIĆ

Vječno zahvalni za sve što si učinila za nas: suprug Mato, sin Ivo, kćerka Ružica, snaha Gordana, unuk Goran i unuka Ivana.

TUŽNO SJEĆANJE

Dana, 18. veljače 2003. godine navršava se deset godina od smrti dragog nam nikad zaboravljenog supruga, oca, brata, punca i djeda

JULIJAN (ANTUN) DIVKOVIĆ

Neizmjerno nam nedostaješ i svakog si trenutka u našim mislima i srcima.
TVOJI: supruga Marija, kćerke: Milica, Irena i Katarina; sestre Valerija i Nada, brat Borislav i zetovi: Denis, Zoran i Ranko, unuke Darija i Vanessa i ostala mnogobrojna rodbina.

TUŽNO SJEĆANJE

Dana, 29. siječnja 2003. godine navršit će se osam godina od smrti našeg dragog

FRANJE PEŠTIĆA

Sa tugom i ljubavlju tvoji najmiliji: supruga Marija, kćerke Vesna i Borka, zetovi Andrija i Ivan, unučad Tomislav, Lidija i Ana.

Glasnikova SKANDINAVKA

AUTOR: ROBERT STRAUS	JEDNA KRŠĆANSKA VJEROISPOVIJEST	FARMACIJA	GESLO LOZINKA	"ARID LAND ECOLOGY"	NESRETNI LJUBAVNICI IZ VERONE	PREDGRABE LJUBLJANE	ZNAK ZA AUTO SKOLU	TALIJAN. GRAD U KAMPANJII	VIŠKA OSJEČAJNOST	MEDUNARODNI UGOVOR	GRČKA BOŽICA OBMANE	OSOBNA ZAMJENICA	ENERGIJA	KELETSKA PRIČA O GRLEŠNIM LJUBAVNICIMA	MAKAR. PREMDA	POZVANI GOST	"AMERICAN NATURAL RESOURCES"	STAROFENIČKO BOŽANSTVO
KLIKA DVO-RJANA									MASKA									
POUČNA BASNA							PRAVITI TKANINU DO TOG VREMENA						BEZ NAGIBA					
PREDMET KULTIA						TIPKA						ZAMJENIK ŽUPNIKA						SUDSKO VIJEĆE
MUŠKO IME					ČVSTIA PLASTIČNA MASA							PODVODNA KOMORA BEZ DNA						ŠVEDSKA ZAČINSKA BILJKA
FRANCUSKI GRAMATIČKI ČLAN		VRSTAN			SENEGAL						ZICA (NJEI.)				VRSTA VRBE (MLJ.)			
MALA SVE-TACKA SLIKA								PRODORNI USKLIK					LASO OD KONJSKE STRUNE					
"CAPITOL AIR LINES"					PODUDARNO			NORVEŠKA					GRČKA BOŽICA ZAŠTITE BRODARA					ELEMENT NATRIJ
IMAGINARNA JEDINICA					INOKOSHO													ALKALOID OPIJUMA
NJEMAČKI HARFISTA EDUARD ALBERT																		
"AUTONOMNA POKRAJINA"					RIMSKI BROJ 501													
SREDSTVO PRIJEHOŠA KOMUNIKACIJA					EVROPSKA RUJKA													
VRSTA MORSKE RIBE																		
TVRDI KAUČUK (MNOŽ.)																		
VRSTA ALKO-HOLNOG PIĆA																		
JAPANSKA KRATKA PJESMA					VOLT			MAĐARSKO MUŠKO IME										
KRAT ZA TALIJANSKU LIRU					USKLIK TUGE			OZNAKA ZA NEUTRON		"TENISKI KLUB"	"IRISH REPU-BLICAN ARMY"	NEŠAŠAN	GORAK, TRPAK,		OZNAKA ZA VISINU			GL. GRAD GANE
DVA ISTA SLOVA																		
VRSTA PAPIGE																		
ČEDNOST																		
POSJEDOVATI																		
UMJETNI DEKORATIVAN KAMEN																		
DRUGI, OSTALI																		

Zdravlje

PET OBROKA VOĆA I POVRĆA

40% MANJA OPASNOST OD RAKA

Najnovija istraživanja upućuju na povezanost pojave raka s elektromagnetskim poljima, pesticidima, pasivnim pušenjem, pozitivnim ili negativnim zračenjem u radnoj okolini... Stručnjaci upozoravaju da redovito uzimaju voća i povrća - bar pet obroka u danu - smanjuju rizik od nastanka raka dojke, ali i drugih zloćudnih bolesti gotovo 40 posto! Ograničiti jedenje crvenoga mesa, izbjegavati masnoće, konzumirati maslinovo ulje. Također je vrlo važno stalno održavati umjerenu tjelesnu težinu, biti fizički aktivan, posvetiti se kontemplaciji koja oslobađa od negativnih silnica koje potiču nastanak zloćudne bolesti...

RAJČICA - MUŠKA ZAŠTITA

Muškarci koji jedu proizvode od rajčice najmanje dva puta na tjedan imaju znatno manje

izgleda oboljeti od raka prostate. To je pokazalo istraživanje koje je vodio dr. Edward Giovannucci iz Bostona. Izvršna je preventiva jesti proizvode od kuhanih rajčica: opasnost od pojave raka prostate smanjena je 36 posto.

Rajčica obiluje likopenom, supstancijom djelotvornom protiv raka. Likopen upija slobodne radikale, koji nastaju kao otpad tijekom mijene unutar stanica, a koji mogu oštetiti genetsku strukturu stanice i potaknuti rak. Umak za špagete pruža najjaču zaštitu muškarcima!

JABUKA RAJSKO VOĆE

Jabuke su dobrodošle u prehrani osoba koje obavljaju uglavnom sjedeći posao i podložne su bolestima jetre, ali i u prehrani onih koji pate od kostobolje i loše probave. Plod jabuke dobar

je i za njegu zubi. Jedenjem sirove jabuke zubi se čiste voćnim sokom, ali i mehanički pomoću zubno meso, čime se omogućuje čišćenje i onih dijelova zubi koji nisu lako dostupni i u kojima često zaostaju ostaci hrane.

Sok od jabuke, bez dodana šećera djelotvoran je pri povećanoj kiselini u želudcu, a sprječava i žučne i bubrežne kamence. Zbog osobita vitaminskog sustava ubraja se u skupinu najvrednijeg antiskorbut voća, a zbog osobitih organskih kiselina, jabuka se smatra i ljekovitim voćem. Zrela sirova jabuka je najprobavljivije voće idealna namirnica za želuđac, a ako je kiselkasta okusa i konzumira se svake večeri prije spavanja, može pomoći u konstipaciji, čak i nesanicu.

Stoga, uživajte u plodu jabuke i imajte na umu staru izreku: "Jedna jabuka na dan, tjera doktora iz kuće van!"

ZNATE LI?

- * Američka savezna država California (tijekom španjolske kolonizacije Sjeverne Amerike) ime je dobila prema španjolskoj pjesmi "Las Sargas de Esplanadian" iz 16. stoljeća. U toj se pjesmi California spominje kao nestvarna, izmišljena i basnoslovno bogata zemlja.
- * Imena većih mjesta u Californiji dali su upravo Španjolci. Kao ortodoksn katolici gradove su nazivali prema svecima: Santa Clara, Santa Barbara, San Francisco (Sveti Franjo) Santa Cruz (Sveti Križ), San Jose (Sveti Josip). Los Angeles punim se imenom zvao "El pueblo de nuestra senora la reina de los angeles" ("Selo naše gospe kraljice anđela").
- * Najinteligentnija domaća životinja nije pas, a ni konj. To je - svinja. To su nakon dugogodišnjih znanstvenih istraživanja zaključili na jednom američkom sveučilištu.
- * U unutrašnjosti najveće svjetske prašume uz rijeku Amazonu u Brazilu žive velike crvene papige are. Mužjak i ženka, kad se "upoznaju", provedu cijeli život zajedno. Kad jedno od njih uginu, drugo odmah učini samoubojstvo strmoglavivši se s visoke krošnje na tlo.

Glasilo
Hrvatskog kulturnog društva
"Napredak" Župe Soli
List za kulturu i društvena pitanja

Osnivač i izdavač:
HKD Napredak, Tuzla

Ravnatelj:
Petar Matanović

Glavni i odgovorni urednik:
Juraj Novosel

Lektor:
Marica Petrović

Uredništvo:
Petar Matanović
Juraj Novosel
Marica Petrović
Martin Antunović
Romeo Knežević
Zvonko Bosankić
Ranoslav Tomićić

Fotografije:
Martin Antunović, Petar Matanović,
Foto BLICKO i Juraj Novosel

Adresa:
Tuzla, Kazan mahala 2
Tel/fax: 035-237-171

Tehnička priprema, repro i štampa:
"PrintCom" d.o.o.
Grafički inženjering Tuzla

Račun:
132-100-03108521-25
kod Tuzlanske banke d.d. Tuzla
- HKD Napredak, Tuzla - za Glasnik

List je upisan u evidenciju javnih glasila u Republičkom komitetu za informacije pod rednim brojem 05/93 - 15. 03. 1993.

Na temelju Mišljenja Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta TPŽ broj 10/1-483-9/98., list Hrvatski glasnik je javno glasilo, te prema članu 19. točka 13. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga - ne plaća porez.

List izlazi mjesečno

Tekstovi i fotografije se ne vraćaju

Iz sadržaja

UVODNIK (P. Matanović)	2
Svečano otkrivanje biste M. L. Kinga (J. Novosel)	3
Okrugli stol (M. Petrović)	4
RAZGOVOR Dr. Mirjana Radić (M. Petrović)	5
Susret s povodom: Niko Tošić i Milan Topić (N. Ivanović)	7
Izastanstvo HDZ BiH u Tuzli	8
HSS - Press konferencija	8
Krivo ogledalo (N. Ivanović)	9
Umjetnost i patriotizam (F. Alispahić)	10
Aktivnosti hrvatskih društava Tuzla (J. Novosel)	11
Osoba godine - kardinal Vinko Puljić	14
Proslava Božića	14
160. obljetnica rođenja nadbiskupa Stadlera (KTA)	14
Obilježena deseta obljetnica Hrvatskoga glasnika	15
Božićni koncert (J. Novosel)	16
Svečani Božićni prijemi	18
ČESTITKE HRVATSKOME GLASNIKU: Gospodin Atif Kujundžić, književnik	20
Gospodin Anđelko Papac, Živinice	20
Glazba ne poznaje granice (B. Štumpf)	21
U Gradačcu obilježen jubilej 100. obljetnice HKD Napredak (I. Cvitkušić)	21
JEDAN DNEVNIK: O Bleiburškoj tragediji 1945. (B. Kalfić)	22
TUZLANSKA I BOSANSKA EPIZODA dr Ivo Pilara (A. Cigeljević)	23
Školski centar u Žablaku (I. Ravlić)	24
O porijeklu Hrvata iz sela Srednja Špionica (M. Bilić)	25
KLARISE, čestitke, znate li?	26
Zdravlje	27

ZNATE LI?

* Jedan od glavnih simbola Božića, jaslice, u tradiciju je uveo osnivač franjevačkog reda Sveti Franjo (13. stoljeće). U malenom talijanskom mjestu Greccio "organizirao" je sa svojim prijateljima uživo rođenje Isusa Krista u Betlehemu.

* Božićno slavlje u Finskoj počinje već prve nedjelje Adventa, na Mali Božić (kad se zapali prva od četiri svijeće). Finske djevojčice i dječaci već toga dana počnu dobivati poklone, za razliku od uobičajenog darivanja nakon što su zapaljene sve četiri svijeće, a to je znak da je Božić stigao.

* I Iračani veselo proslavljaju Božić. Na Badnju večer pali se u dvorištima obiteljskih kuća veliki krijes od bodljikavog grmlja... Ako izgore sve bodlje, nova godina bit će sretna, uspješna i blagoslovljena. Na sam Božić pali se krijes u crkvenom dvorištu gdje se na misi okupe svi mještani.

* Navajo Indijanci iz Novog Meksika na Božić se goste obiljem raznovrsne hrane koja se priprema na starinski tradicionalni način. Na otvorenoj vatri u ogromnim loncima kuha se kaša od graha, mesa, krumpira i luka i nakon konzumiranja, pristupa se ritualnom ispijanju velikih količina crne kave uz obvezne slasne pogačice, uštipke i kruh.

NAPREDAK OSIGURANJE d.d. SARAJEVO
POSLOVNA JEDINICA TUZLA
SVE VAŠE BRIGE PODIJELITE S POLICOM
NAPREDAK OSIGURANJA
Tuzla, Bulevar 15. maja b.b.
Tel./fax: ++387 35 282 227

Gospodarska BANKA Sarajevo
Direkcija:
71000 SARAJEVO, Ferhadija 11
Tel.: 387 33 207-023, 207-022
Fax: 387 33 444-605
Poslovnica:
71000 SARAJEVO, M. Tita 56
Tel.: 387 33 203-910
Fax.: 387 33 442-959

Pivara Tuzla
Nek Vam je u kući
sve zdravo i živo
nazdravlje i s čejom pijte
Tuzlansko pivo
Sa jednog izvora
za cijelu porodicu

Digital Foto Laboratorij
Foto Žunić
TUZLA: 035/254-594
035/257-205
035/251-448
GRAČANICA: 061/772-282
TEŠANJ: 061/251-897
DOBOJ: 053/231-554
e-mail: zunic@inet.ba

MLIN
LJUBAČE
"HUSINSKI RUDAR" D.D.
LJUBAČE-TUZLA
75214 LJUBAČE-TUZLA
TEL./FAX ++387 35 80 85 38, 80 85 39, 80 85 40 • E-mail: mlin@bih.net.ba

PrintCom
GRAFIČKI INŽENJERING
75000 Tuzla Rudarska 61
Tel.: ++ 387 35 282-000, 283-218
Fax: ++ 387 35 280-210
e-mail: printcom@bih.net.ba

CVJEČARA FLORAMI

Vam nudi veliki izbor rasade, saksija, žardinijera, zemlje za cvijeće od 50 l, 20 l, 10 l, 6 l, 5 l, te zemlje u pakiranju od 1kg iz vlastite proizvodnje pod nazivom FLORATRES, rezanog cvijeća, lončanica, svijeća, lampinjona, lukovica svih vrsta, ruža sadnica i ukrasnog šiblja.
Sve to možete nabaviti uz najpovoljnije cijene u gradu i dobiti stručne savjete.

Vaše je samo da dodete na MALU PIJACU i da se uvjerite u našu ponudu.
FRANJO BOSANKIĆ

JAVNO PODUZEĆE
RADIO TELEVIZIJA
TUZLANSKOG KANTONA
Ul. Slatina br. 2 Tuzla

ključ
uspjeha

tuzlanska banka d.d.

Javno komunalno preduzeće
CENTRALNO GRIJANJE

TUZLA

Ul. Krečanska broj 1

76000 Tuzla

Tel: ++387 35 283 443

Bosna i Hercegovina

Fax: ++387 35 281 391

E-mail: cen.gri@bih.net.ba

PPLIVA

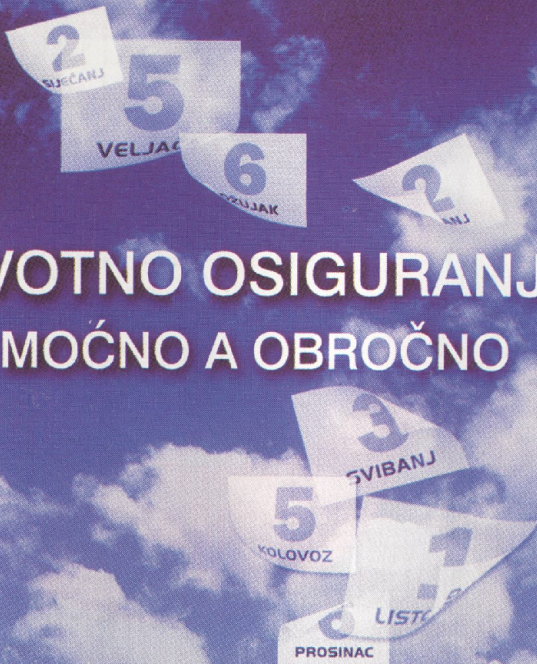
PREDSTAVNIŠTVO SARAJEVO

Trg heroja 10, 71000 Sarajevo

Tel. ++ 387 33 65 11 33, 65 39 29

Fax. ++ 387 33 65 39 86

Za sva vremena

ŽIVOTNO OSIGURANJE
MOĆNO A OBROČNO

CROATIA OSIGURANJE d.d.

tel: +387 39 839 100,

www.croatiaosiguranje.com, croatia-os.ljubuski@int.tel.hr

Zagrebačka banka BH d.d.

VAŠA JE BANKA

Poslovna Jedinica Tuzla

Bečarevac 1

Tel/fax: ++387 35/ 25 55 23, 25 55 24

Tel: ++387 35 25 55 29

Marketing: 250-261, 250-262, 250263 <http://www.kameleon.delta.com.ba>
Centrala: 250-055 (tel/fax) radio_kameleon@delta.com.ba